БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 203 (16.286) • 29 август 1975 йил, жума • Баҳоси 2 тийин

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЛУҒ ОКТЯБРЬ 50 ЙИЛЛИГИ НОМИДАГИ БРАТСК ГЭСИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизларни янги меҳнат ғалабаси — тўққизинчи беш йиллик план топшириқларининг ва электр энергия ишлаб чиқариш ҳамда меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг муддатидан илгари бажарилиши билан қизғин табриклайман.

Братск гидроэлектростанцияси совет халқининг ифтихори бўлиб, партия XXIV съездининг Сибирь экономикасини ривожлантириш ҳақидаги Директиваларини амалга оширишда муҳим ўрин олади. Шу нарсани қувонч билан қайд қилиш кераккн, ГЭС коллективининг олимлар ва саноат ходимлари билан ҳамкорликда олиб борган доимий изланишлари асосий машина-ускуналарни модернизация қилиш вазифаларини амалий ҳал этиш йўлларини очиб берди. ГЭСнинг белгиланган қуввати иккита гидроагрегатнинггина такомиллаштирилиши натижасида эллик минг киловатт ошди.

Сизларнинг ажойиб намунангиз партиянинг техника тараққиётини жадаллаштиришга ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган йўли муваффақиятли суръатда амалга оширилаётганлигини ва Ватанимизга катта наф келтираётганлигини яна бир марта кўрсатиб турибди.

КПСС Марказий Комитети орденли Братск гидроэлектростанцияси коллективи бўлажак КПСС XXV съезди шарафига қабул қилинган оширилган социалистик мажбуриятларни бажаради ва янада катта муваффақиятларга эришади, деб қатъий ишонч билдиради.

Азиз ўртоқлар, сизларга меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман!

Л. БРЕЖНЕВ.

БОЛАЛАР УЧУН ҚУРЯПМИЗ

В. И. Ленин Улуғ Октябрдан кейин болалар учун очилган боғча ва яслиларни коммунизм куртаклари деб атаган эди. Ўша пайтдан буён мамлакатимизнинг ҳамма районларида болалар муассасаларининг кенг шоҳобчаси вужудга келтирилди. Коммунистик партия ва Совет давлати оналар ва болалар тўғрисида, ёш авлодга ижтимоий тарбия бериш ҳақида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар. КПСС XXIV съездининг қарорларига мувофиқ тўққизинчи беш йиллик даврида хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароитини янада яхшилаш мақсадида бир қанча муҳим тадбирлар амалга оширилди. Мактабгача тарбиянинг неча ўн минглаб янги ўчоқлари қуриб ишга туширилди. Ҳозирги вақтда қарийб 11 миллион кичкинтойлар 113 мингта болалар боғчаси ва яслиларида тарбияланмоқда. Бундан ташқари, мавсумий муассасалар икки миллиондан зиёд болаларга хизмат кўрсатмоқда. Бу муассасаларнинг бир қисми ҳар йили етти-саккиз ой ишлаб турибди.

Мамлакат болалар учун маблағларни аямай сарф қилмоқда. Мактабгача тарбия шоҳобчаларини қуриш ва таъминлаш учун ҳар йили неча миллиард сўм маблағ сарф қилинмоқда. Совет қонунларида болаларнинг талайгина қисмини боғча ва яслиларда тарбиялаш учун енгилликлар бериш кўзда тутилган. Халқ маорифи ходимларининг катта бир группасининг иш ҳақи оширилганлиги, бу муассасаларни малакали педагог кадрлар билан мустаҳкамлашга ёрдам берди. Шу беш йилликда олий ўқув юртлари ва билим юртлари мактабгача тарбия соҳасида 210 минг мутахассисни тайёрладилар.

Болалар боғчалари ва яслилари шохобчалари кенгайиб бормоқда. Москва ва Ленинградда, Украина, Белорусия, Эстонияда ва бошқа бир қанча республикаларда улар учун кўп бинолар қурилмоқда. Аммо мактабгача тарбия муассасаларига бўлган эҳтиёж-талаблар ҳамма жойда ҳам тўла қондирилаётир, деб бўлмайди. Хотин-қизлар кўпчиликни ташкил этган енгил саноат, озиқ-овқат саноати, гўшт-сут саноати корхоналарида, шунингдек янги иншоотлар қурилаётган районларда, рангли металлургия ва целлюлоза-қоғоз саноатининг кўпгина заводларида бу масала кескин тус олган.

Қишлоқ жойлардаги аҳвол кўнгилдагидек эмас. У ерда болаларнинг тахминан бешдан бир қисмигина боғчалар ва яслиларга жалб этилган. Грузия, Озарбайжон, Литванинг, РСФСРдаги баъзи областларнинг хўжаликларида боғча ва яслилар кам қурилмоқда. Шу муносабат билан Ўзбекистоннинг тажрибаси катта эътиборга сазовордир. Республика қишлоқ аҳолиси тўрт йил илгариёқ мактабгача тарбия муассасаларига анча эҳтиёж сезган эди. Маҳаллий партия ва совет органлари жамоатчиликнинг диққат-эътиборини ана шу муҳим ишга жалб этаолдилар, ана шу объектларни биринчи навбатдаги объектлар деб эълон қилиб, уларни ўз назоратларига олдилар. Ҳозирги вақтда республикадаги барча колхоз ва совхозларда доимий ясли-боғчалар ишлаб турибди.

Болалар муассасалари шохобчаларининг суст ўсишига сабаб шуки, бир қанча маҳаллий органлар, шунингдек министрликлар ва идоралар мактабгача тарбиянинг янги ўчоқлари қурилишини кучайтириш тўғрисида ғамхўрликни бўшаштириб юбордилар. «Правда» газетаси яқинда Олмаота ва Фрунзе бинокорларини танқид қилган эди. Улар тўрт йил ичида бир неча минг ўринли болалар боғчалари ва яслиларини қуриб бермадилар. Тожикистонда, Молдавияда, Россия Федерациясининг баъзи областлари ва автоном республикаларида ҳам боғча ва яслилар қурилиши суст бормоқда. Мамлакатда беш йиллик даврида умуман қарийб 330 минг ўринли боғча ва ясли қуриб берилмади. Болалар муассасаларини ишга тушириш планлари ва графиклари кўпинча бажарилмай қолмоқда, қурилишларни моддий-техника воситалари билан яхшироқ таъминлаш учун ҳали кўп иш қилиш керак, лойиҳаларга риоя қилмаслик, ишларни паст сифатли қилиб бажариш каби ҳоллар учраб туради.

Мактабгача тарбия муассасаларининг ривожлантирилишидан барча меҳнаткашлар, шу жумладан бинокорларнинг ўзлари ҳам бевосита манфаатдордир. Модомики шундай экан, кўп жойларда бу иш кўнгилдагидек олиб борилмаётганлигининг боиси нима? Болалар муассасаларига учинчи даражали объект деб қарашга хотима берилмаганлиги — бундай аҳволнинг асосий сабабларидан биридир. Болалар муассасаларини фойдаланишга топширишнинг ҳозирги системаси салбий таъсир кўрсатмоқда. Республикалардаги қурилиш планлари одатда йилнинг биринчи ярми учун минимал топшириқларни кўзда тутади, бутун йиллик программанинг ярмидан кўпроғи йилнинг охирги квартали ҳиссасига тўғри келади. Штурмчилик бунга ёрдам бермайди, ишларни тугаллаш муҳлатлари суриладеради, уларнинг сифати пасайиб кетади ва оқибат натижада болалар боғчалари ва яслиларини кўпайтиришда доим қолоқликка йўл қўйилади. Болалар боғчалари ва яслилари қурилишини планлаштириш ва ташкил этиш практикасини кескин суратда ўзгартириш, давлатнинг бу соҳадаги топшириқларини сўзсиз бажариш учун хўжалик ходимларига нисбатан талабчанликни ошириш зарур эканлиги ҳаммага аёндир.

Мактабгача ижтимоий тарбиянинг роли ўсиб бормоқда. Бу тарбия совет ҳаёт тарзининг муҳим хусусияти бўлиб қолди. Шу сабабли қолоқликка йўл қўйилган жойларда болалар муассасалари қурилишини жадаллаштириш учун конкрет тадбирларни зудлик билан белгилаб чиқиш керак. Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, область ижроия комитетлари ҳар бир территорияда мактабгача ижтимоий тарбия соҳасидаги ишларнинг аҳволини текшириб чиқишлари, план органлари, министрликлар ва идоралар билан биргаликда бу йил болалар муассасалари қурилишини тугаллаш ва уларни ишга тушириш муҳлатларини белгилаб олишлари лозим. Бундай тадбирларни амалга оширишда актив қатнашиш — совет, касаба союз ва комсомол органларининг, корхоналар коллективларининг, ота-оналарнинг ўзларининг бурчидир. Партия ташкилотлари ҳамманинг куч-ғайратини бирлаштириб уларга йўл-йўриқ кўрсатиб, болаларни тарбиялаш ўчоқларининг аҳамиятига етарли баҳо бермаётган ва бу ишнинг иштирокчиси бўлганлари ҳолда тарбия шохобчаларини жадаллик билан кенгайтириш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётган кишилар олдига қатъий талаблар қўйишлари лозим. Янги қурилаётган заводларнинг бирортаси ҳам, уй-жой қурилаётган микрорайонларнинг бирортаси ҳам болалар боғчалари ва яслиларисиз ишга топширилиши мумкин эмас!

Мамлакатимизда таркиб топган мактабгача тарбия системаси жуда катта ижтимоий аҳамиятга эгадир. Болалар муассасалари оналарнинг унумлироқ меҳнат қилишлари, ижтимоий фаолият билан шуғулланишлари, ўзларининг маданий савияларини оширишлари учун имконият яратиб беради. Яслилар ва боғчалар халқ маорифининг биринчи босқичи бўлиб, болаларнинг маънавий камол топиши ва жисмоний ривожланиши учун оилага бебаҳо ёрдам берадилар. Тез орада 1 сентябрда болалар боғчаларининг тайёрлов группаларидан 1,5 миллиондан ортиқ ўғил-қиз мактабларга келади. Улар биринчи синфларда ўқувчи барча болаларнинг қирқ процентдан кўпроғини ташкил этади.

Болалар муассасалари сонининг доимо ортиб бораётганлиги, уларнинг иши ҳар томонлама такомиллашаётганлиги социалистик жамиятнинг гуманизм ва олижаноб мақсадларни, унинг меҳнаткаш оналар тўғрисида, ёш авлод ҳақида ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатувчи далилдир. Ана шу шохобчаларни тобора кенгайтириш, янги болалар боғчалари ва яслиларини тезроқ қуриб бериш — давлат аҳамиятига эга бўлган катта вазифадир.

«ПРАВДА»нинг 28 августдаги бош мақоласи.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг 1969 йил майида қабул қилган «Уй-жой-граждан қурилиши сифатини яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масалани кўриб чиқди.

Қабул қилинган қарорда айтиладики, партиянинг XXIV съезди белгилаган социал ўзгартишлар, халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини юксалтириш программасини амалга оширишда меҳнаткашлар уй-жой шароитларини яхшилаш муҳим аҳамиятга эгадир. Шу беш йилликда жами саҳни 542 миллион квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилади, 56 миллион совет граждани янги квартиралар олади ёки ўзининг уй-жой шароитларини яхшилайди.

Шу вақт ичида уй-жой-граждан қурилишининг сифати бирмунча кўтарилди, квартираларни планлаштириш, шаҳарлар ва қишлоқларнинг архитектура қиёфаси ва ободончилиги яхшиланди. Уй-жойларнинг тўкислиги сезиларли даражада ўсди, давлат ва кооператив уй-жой қурилиши умумий ҳажмида батамом йиғилиб битказиладиган уйсозлик ҳиссаси 1974 йилда 45 процентга етди. Москва, Ленинград, Новосибирск, Олмаота, Минск, Ворошиловград, Темиртов ва бошқа кўп шаҳарларда кўпроқ батамом йиғилиб битказиладиган уй-жойлар қурилмоқда. Мамлакатимизда уй-жойларни асосан ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж ташкилотлари ва уйсозлик комбинатлари қурмоқда. Янги самарали материаллар, прогрессив конструкциялар, илғор иш методлари кенгроқ кўламда жорий этиладиган бўлиб қолди, бу эса сифатни оширишга, меҳнат сарфини камайтиришга ва қурилиш муддатларини қисқартиришга ёрдам беради.

КПСС Марказий Комитети шу билан бирга таъкидлаб ўтдики, баъзи республикалар, ўлкалар ва областларда уй-жой-граждан қурилишининг сифатига қўйиладиган зарур талаблар ҳамон таъминланмаяпти. Кўпгина қурилишларда, қурилиш индустрияси корхоналари ва бинокорлик материаллари саноатида давлат стандартлари, лойиҳалар ва техникавий шартларнинг талаблари кўпинча бузилмоқда. Қурувчи кадрларнинг малакаси ва маҳоратини ошириш тўғрисида етарлича ғамхўрлик қилинмаётир.

Уй-жойларнинг бир маромда фойдаланишга топширилмаётганлиги сифатга катта зарар етказмоқда, уй-жойларнинг кўп қисми йил охирида штурмбозлик вазиятида катта-катта камчиликлар ва нуқсонлар билан топширилмоқда, бу нарса кўпдан-кўп қайта тузатишларга сабаб бўлмоқда ва давлатнинг каттагина маблағлари унумсиз сарфланиб кетишига олиб келмоқда. Фойдаланишга қабул қилиб олинган кўпгина уй-жойларга хонадонларни кўчириб келтириш узоқ муддатга кечиктирилмоқда.

«Госгражданстрой», иттифоқдош республикаларнинг «Госстрой»лари қурилиш сифатини оширишга актив таъсир ўтказиш, техникавий нормалар ва қоидалар бузилган иморатларни қуриш ва уларни фойдаланишга қабул қилиб олиш ҳолларига чек қўйиш учун ўзларига берилган ҳуқуқлардан тўла-тўкис фойдаланмаяптилар.

СССРнинг кўпгина министрликлари ва идоралари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари индустриал уйсозлик базасини ривожлантиришда қолоқликка йўл қўйиб келдилар. Уй-жой-граждан қурилишининг самарали материал ва буюмларга, дастлабки безак ишлари учун керакли материал ва буюмларга бўлган эҳтиёжларини саноат етарли ҳажмда қондирмаётир.

СССР Госстройи, «Госгражданстрой», бир қанча иттифоқдош республикаларнинг Госстройлари, СССР Архитекторлар союзи, қурилиш министрликлари лойиҳалаш сифатини оширишга, заводлардаги уйсозлик технологиясини такомиллаштиришга, шаҳар ва қишлоқларнинг архитектура қиёфасини яхшилашга тегишли таъсир ўтказмаётирлар. Бир қанча жойларда уйлар ҳамон эскирган лойиҳалар бўйича қуриляпти. Кейинги йилларда уй-жой қурилишининг қиммати кўтарилган бўлса-да, аммо бу нарса тўла-тўкис ҳамма ерда уй-жой сифатини, квартираларнинг планлаштирилишини, иморатлар ташқи кўринишини яхшилашга ва ободонлаштиришга олиб келди, деб бўлмайди. Кўпинча архитекторлар, лойиҳачилар ва қурувчилар экономика масалаларига етарли баҳо бера билмайдилар, маблағ ва материалларни сарфлашда исрофгарчиликка йўл қўядилар, баланд иморатлар қуришга ҳаддан ташқари берилиб кетадилар.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида кўпгина шаҳарлар, ишчи ва қишлоқ посёлкаларида уй-жой районларини қуриш комплекс равишда олиб борилмаётганлиги ҳам таъкидланади. Маданий-маиший қурилишларга ажратилувчи капитал маблағлар тўла-тўкис ўзлаштирилмаётир. Сув таъминоти, канализация объектлари, шаҳарлардаги йўлларни қуриш, янги уй-жой районларини ободонлаштириш борасидаги ишларни бажаришда жиддий қолоқлик бор.

Уй-жой-граждан қурилиши сифатидаги камчиликлар кўпгина республикалар, ўлкалар ва областларда партия ва ҳукуматнинг аҳоли кенг табақалари манфаатларига тааллуқли шу муҳим масала юзасидан қабул қилган қарорларини бажариш устидан партия контроли бўшашиб кетганлигидан далолат беради. Баъзи партия ва совет органлари сифатга зарар етказган ҳолда ҳар қандай йўл билан миқдорий кўрсаткичларни бажариш пайидан бўлганларга қарши қаттиқ кураш олиб бормаяпти.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ҳамда иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советларига, ўлка, область ва шаҳар партия комитетлари, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область ва шаҳар Советлари ижроия комитетларига уй-жой ҳамда маданий-маиший объектлар қурилиши сифатини тубдан яхшилаш борасида таъсирли чоралар кўриш вазифасини топширди. Қурилишлар, қурилиш индустрияси ва бинокорлик материаллари корхоналарининг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, хўжалик раҳбарларига ходимларда қурилиш маҳсулоти сифати учун юксак масъулият ҳамда ишларни бадастур бажарганликдан профессионал ифтихор ҳиссиётларини доимо ҳосил қилдириб бориш, ижрочилик маҳоратини оширишда уларга ёрдам бериб бориш вазифаси топширилди.

Қурилиш министрликлари ва идоралари бажариладиган иш сифати учун қурилишлар ва корхоналарнинг раҳбарларига қўйиладиган талабларни оширишлари, ишлаб чиқариш — технология интизомини бузувчиларга нисбатан муросасизлик ва юксак талабчанлик вазиятини вужудга келтиришлари, уй-жой-граждан қурилиши учун юқори малакали ишчи кадрлар тайёрлаш ишини яхшилашлари керак.

СССР Госплани, СССР Госстройи, Қурилиш ва йўл машинасозлиги министрлиги, қурилиш министрликлари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига шаҳарлар ва қишлоқ жойларда индустриал уйсозлик базасини янада ривожлантириш ва техника жиҳатидан такомиллаштириш тадбирларини ишлаб чиқиб, уларни 1976—1980 йилларга мўлжалланган планда акс эттириш, уйсозлик корхоналарини архитектура—план ечимлари ва ташқи безаги хилма-хил вариантда бўлган бир неча типдаги уй-жойларни қуриш учун деталь комплектлари чиқаришга имкон берадиган машина-ускуналар билан таъминлашни кўзда тутиш, шунингдек деталь ва конструкциялар ясашга кетадиган меҳнат сарфи камайтирилиши, заводдан тайёр ҳолда чиқиши ва сифати оширилишини таъминлаш вазифалари топширилди. Қурувчиларни замонавий серунум кичик механизация воситалари билан таъминлаш чоралари кўрилсин, безак ишларини механизациялаш даражаси анча оширилсин.

КПСС Марказий Комитети таъкидлайдики, СССР Госплани, Бинокорлик материаллари саноати министрлиги, Химия саноати министрлиги, Қоғоз саноати министрлиги, Нефть химияси саноати министрлиги, СССР Енгил саноат министрлиги уй-жой-граждан қурилиши эҳтиёжлари учун самарали қурилиш материаллари ва безак материаллари, юқори сифатли герметик материаллар, санитария-техника буюмлари ва иморат темир-терсаги ишлаб чиқариш тегишли равишда ривожлантирилишини таъминламадилар. 1976—1980 йилларга мўлжалланган планда шу материал ва буюмлар ишлаб чиқариш анча кўпайтирилиши кўзда тутилмоғи зарур деб топилди.

КПСС Марказий Комитети СССР Ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлигининг эътиборини завод усулидаги ёғоч уйсозлик корхоналари қувватларини кўпайтириш ва шундай уйсозлик сифатини ошириш борасидаги топшириқлар бажарилмаганлигига жалб қилди ҳамда СССР Ўрмон ва ёғочсозлик саноати министрлиги СССР Госстройи ва СССР Госплани билан биргалашиб янги техника асосидаги ёғоч уйсозликни ривожлантириш чораларини ишлаб чиқаётганлигини назарга олди.

СССР Госплани, СССР Госстройига, қурилиш министрликлари, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига уй-жой-граждан қурилишини планлаштириш ва ташкил этишни яхшилаш борасидаги тадбирларни амалга ошириш, Орел шаҳри қурилиш ташкилотлари орттирган тажрибалардан кенг кўламда фойдаланган ҳолда, объектларни комплекс равишда узлуксиз планлаштириш ва поток усулида қуриш, уларни бир маромда фойдаланишга топшириб туриш методлари яқин вақт ичида ҳамма ерда жорий этилишини таъминлаш топширилди.

Госгражданстрой билан СССР Архитекторлар союзига уй-жой ва маданий-маиший биноларни типовой лойиҳалашга, аҳоли яшайдиган жойларнинг бош планлари ва уларни комплекс равишда қуриш лойиҳаларини социалистик шаҳар қурилиши ва архитектура талабларига мувофиқ ишлаб чиқиш ва амалга оширишга раҳбарлик қилишни яхшилаш таклиф этилди. Госгражданстрой, иттифоқдош республикаларнинг Госстройлари, давлат архитектура-қурилиш контроли органлари уй-жой-граждан қурилиши сифатини ошириш мақсадларида қонун йўли билан ўзларига берилган ҳуқуқлардан тўла йўсинда фойдаланишлари, бу ишга архитектура-қурилиш жамоатчилигини кенг кўламда жалб этишлари керак.

БУХОРО ПАХТАСИ

БУХОРО, 27 август. (ЎзТАГ). Бухоро области далаларидан пахта карвони тайёрлов пунктлари сари шитоб билан бормоқда. Навоий районидаги «Бухоро», «Ленинград», Свердлов номли колхозлар, Свердлов районидаги «Коммунизм», Охунбобоев номли, Шофиркон районидаги Жданов номли, Ленин номли колхозлар пахта топширишга киришдилар.

Область деҳқонлари КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги қарорини қизғин кутиб олиб, беш йилликнинг якунловчи йилида мамлакатга ўтган йилдагидан ўн минг тонна кўп — 510 минг тонна «оқ олтин» бериш мажбуриятини олдилар.

ДОН — ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 августга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — мавсум бошидан буён; иккинчи стун — бир кунда (планга нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	81,5	5,2
Фарғона	61,5	2,8
Қашқадарё	60,6	0,9
Сурхондарё	42,5	0,8
Наманган	42,2	4,0
Тошкент	34,9	4,9
Бухоро	23,5	0,2
Сирдарё	19,4	4,6
Самарқанд	15,7	1,0
Жиззах	9,8	2,7
Хоразм	—	—
ҚҚАССР	—	—
Республика бўйича:	26,7	1,8

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР ЙИЛИ ШАРАФИГА

28 августда Тошкентда халқаро хотин-қизлар йилини ўтказувчи республика комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди.

Комиссия министрликлар ва идораларнинг, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва область ижроия комитетлари раҳбарларининг хотин-қизларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини янада ошириш ҳамда уларга корхоналарда зарур маданий-маиший шароитларни яратиб бериш тадбирлари тўғрисидаги ахборотларини тинглади. Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, дарсдан ташқари вақтда болалар ўртасида ишлаш билан боғлиқ масалалар, Ўзбекистон хотин-қизлари ҳақидаги материалларни тайёрлаш ва эълон қилиш юзасидан нашриётлар ҳамда редакцияларнинг фаолияти билан боғлиқ масалалар ҳам қараб чиқилди. Халқаро хотин-қизлар йили муносабати билан меҳнаткашлардан тушган хатлар, аризалар ва шикоятлар қандай қараб чиқилаётганлиги тўғрисида ахборот тингланди.

Мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми меҳнаткашлар депутатлари Оқолтин район Совети депутатларининг 1975 йил ҳосилини йиғиштириб олиш ва пахта сотишни уюшқоқлик билан ўтказиш соҳасидаги ташаббусини маъқуллади. Оқолтин районининг депутатлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг республикадаги барча колхозчиларга, совхоз ишчиларига, мутахассисларга, коммунистларга ва комсомолларга, қишлоқ хўжалигининг барча ходимларига мурожаатига жавобан ташаббус бошлаб берган эдилар. Улар ишлаб чиққан конкрет тадбирлар «Совет Ўзбекистони» газетасининг 24 август сонида эълон қилинган.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми меҳнаткашлар депутатлари область, район ва қишлоқ Советларига ҳамда уларнинг ижроия комитетларига Оқолтин район Совети депутатларининг ташаббусини муҳокама этишни уюштиришни топширди.

Йиғим-теримни ва давлатга пахта сотишни уюшқоқлик билан ўтказишда, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани ташкил этишда, аҳолига маданий-маиший ва савдо хизматини йўлга қўйишда фаол иштирок этиш маҳаллий Советлар депутатларининг муҳим вазифаси эканлиги таъкидлаб ўтилган.

Газеталарнинг редакциялари, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети пахта йиғим-терим кампанияси иштирокчиларининг социалистик мусобақасида пешқадамлик қилаётган Советларнинг депутатлари ишини ҳамиша ёритиб боришлари керак.

(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ ИЛҒОРЛАРИГА — ВИСТАВКА МУКОФОТЛАРИ

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг бош комитети 1974 йилда ишлаб чиқаришда эришилган юксак кўрсаткичлар учун мамлакат қишлоқ хўжалиги илғорларининг катта бир группасини фахрий дипломлар ва «Москвич» автомобиллари билан мукофотлади. Булар орасида Ўзбекистон ССРдан қуйидагилар бор:

АНДИЖОН ОБЛАСТИДАН

Саломова Ширмонхон, Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхозининг бригадири.

БУХОРО ОБЛАСТИДАН

Худоев Қодир, Навоий районидаги «Нарпай» совхозининг бригадири.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Худоёров Худойназар, Ильич районидаги «Правда» совхози пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Отахонов Бобохон, Бекобод районидаги 1- «Далварзин» совхозининг бригадири.

Примқулов Жумақул, Оққўрғон районидаги Х. Олимжон номли колхоз бригадири. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. А. ИШКОВГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Балиқчилик хўжалигини ривожлантириш соҳасида Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлганлиги муносабати билан СССР балиқчилик хўжалиги министри ўртоқ Александр Акимович **Ишковга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 йил, 28 август.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ХАНОЙГА КЕЛДИ

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети, Вьетнам Демократик Республикаси миллат мажлиси ва ҳукуматининг таклифига биноан совет партия-ҳукумат делегацияси 27 августда Москвадан Ханойга жўнаб кетди. Делегацияга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг раиси М. С. Соломенцев бошчилик қилмоқда. Делегация ВДРнинг 30 йиллик байрамида ҳамда Хо Ши Мин мавзолейининг тантанали очилиш маросимида қатнашади.

Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, Москва шаҳар Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. П. Исаев, СССРнинг ВДРдаги элчиси Б. Н. Чаплин бор.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, бошқа расмий кишилар Внуково аэродромида делегацияни кузатиб қолдилар.

• • •

Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети, Вьетнам Демократик Республикаси миллат мажлиси ва ҳукуматининг таклифига биноан Ханойга бораётган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг раиси М. С. Соломенцев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси Тошкентда тўхтаб ўтди. Делегация ВДР 30 йиллиги байрамида ва Хо Ши Мин мавзолейини тантанали очиш маросимида қатнашади. Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, Москва Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. П. Исаев, СССРнинг ВДРдаги элчиси Б. Н. Чаплин бор.

Тошкент аэропортида делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Г. М. Орлов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, И. В. Марцинюк, М. Т. Турсунов кутиб олдилар.

Делегация бир оз дам олгандан кейин Тошкентдан Ханойга жўнаб кетди.

• • •

ХАНОЙ, 28 август. (ТАСС). Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг, Вьетнам Демократик Республикаси миллат мажлиси ва ҳукуматининг таклифига биноан Вьетнам Демократик Республикасининг 30 йиллигини байрам қилишда ҳамда Хо Ши Мин мавзолейи тантанали очилиш маросимида қатнашиш учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Совети раиси М. С. Соломенцев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси бугун Ханойга келди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, Москва Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. П. Исаев бор.

ВДР ва СССР давлат байроқлари билан безатилган аэропортда делегацияни Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВДР ҳукуматининг бош министри Фам Ван Донг, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитетининг секретари Суан Тхюи ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида Совет партия-ҳукумат делегацияси составига кирган СССРнинг ВДРдаги элчиси Б. Н. Чаплин ҳам бор эди.

Вьетнам халқ армияси жангчиларининг фахрий қоровули саф тортиб турди.

Ханой меҳнаткашларининг вакиллари Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни самимий табрикладилар.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ИФТИХОР

Раис катта йўл ёқасидаги пайкални оралаб юрарди. Олисдан машина кўриниб қолди. Ёшлар теварак-атрофни бошларига кўтариб, қўшиқ айтиб келишарди. Аввалига раис ҳайрон бўлди: шундай долзарб кунларда «Ялламаёрим» қилиб юрганлар кимлар экан? Бир оздан сўнг ёдига тушди: комсомоллар район комсомол конференциясидан келишяпти. Жалолқудуқ райони янгидан ташкил этилди. Шу боисдан конференция сал кечикиб ўтаяпти.

Машина раис турган жойга етиб келди. Қий-чув орасида аллакимнинг:

— Ҳорманг, Шомурод ака! Табриклаймиз, Иброҳимжон секретарь бўлди! — деган қичқириғи эшитилди.

Машина ғувуллаганича ўтиб бориб, дала шийпони рўпарасида тўхтади. Уч-тўрт ёш ундан сакраб тушди.

Шомурод ака аввалига ёшларнинг қувноқлигига ҳаваси келди. Кейин хаёли Иброҳимжонга кетди: «Қизиқ», — деди у тушунолмай, — катта бир колхознинг партком секретарини район комсомолларига бош қилиб қўйишибди-да?..»

Шомурод Олимов бу колхозга ўтганига бир йилдан ошди. Ундан олдин ўн тўрт йил давомида Димитров номли колхозга раислик қилди. Бу давр ичида Иброҳимжон Каримов деган абжир, ишчан йигит билан бирга ишлади. Иброҳимжон колхоз партия комитетининг секретари сифатида жуда кўп ибратли ишлар қилди. Бироқ, унинг район комсомол комитетига секретарь бўлиши...

Шу ўйлар билан шийпон ёнидан чиқди. Ҳозиргина машинадан тушиб қолган ёшлар чой ичиб ўтиришарди.

— Ҳорманглар! — деди Шомурод ака улар яқинига бориб. — Конференция яхши ўтдими?

— Жуда яхши ўтди! Иброҳимжон акам биринчи секретарь бўлди! — —дейишди комсомоллар.

— Каримов Иброҳимжонми? — деди раис бояги шубҳасини ечиш мақсадида.

— Йў-ў-қ! Ўғлингиз Иброҳимжон ака!

Шомурод Олимов бир қизариб олди. Ўғли асло эсида йўқ эди. Чунки Иброҳимжон Тошкент Политехника институтини битириб келганидан буён Андижондаги 110-автобазада инженер бўлиб ишлаётган эди. Гарчи институтда, автобазада комсомол ташкилоти ишларида актив қатнашаётган бўлса ҳам, ўз районига ишга келишини ота кутмаган эди.

Шу сабабли бу хабарни эшитганида бироз эсанкиради. Дарвоқе Иброҳимжон билан кўришмаганига ҳам анча бўлди шекилли. Фарзандларининг кўпчилиги қуш болаларидек ҳар ёқда: тўнғич ўғли Маннопжон медицина институтида муаллим. Фан кандидати. Келини Кларахон ҳам врач. Икки невараси улар билан бирга... Қизи Муборакхон Шаҳрихонда врачлик қилади. Ундан ҳам икки невараси бор. Гавҳархон бўлса Ўшда шифокорлик билан машғул. Фаридахон педагогика институтида ўқияпти. Етти фарзанднинг фақат иккитаси — Иродахон ва Фароғатхон уйда, холос. Ҳаёт шу экан-да. Ота-она фарзандларини ардоқлаб-ардоқлаб катта қилар экан. Улар эса ўз фарзандлари тарбияси билан машғул бўлар эканлар.

Шомурод ака гарчи уйда кам турса ҳам, аксар умри далада ўтаётган бўлса ҳам фарзандларини эл-юрт ишига қўша олганидан ўзича фахрланади. Аммо, рост гап, гоҳида уларни соғинади, кутган дамларида бир оз кечикиб келишса ўксинади ҳам. Унинг оталик назарида болалари уни унутиб қўйгандай туюлади. Баъзан пири-бадавлат оталар сингари фарзандлари билан бир дастурхон атрофида жам бўлиб ўтиролмаганидан афсусланади. Аммо бу соғинч ва ўкинчлар бир фурсатлик хаёллар, холос. Шомурод ака баъзи бировлар сингари афсус-надоматлар билан яшайдиган инсон эмас. У ҳамиша қувноқ, очиқ кўнгил, дилкаш. Унинг суҳбатида бўлган ҳар қандай киши яна бир учрашсам деб орзу қилади. У билан бирга ишлаётган колхоз активлари ҳеч қачон раисдан қисинмайдилар. Раис эса уларнинг каттасини оғасидай, кичигини укасидай ё фарзандидай кўради. Ҳеч бирини ноўрин қоймайди, дили озор чекадиган гап қилмайди. Агар ундан бу фазилатининг сабабини сўрасангиз, гапни комсомол тарбиясига буради.

— Мен оддий бир муаллим эдим, — дейди Шомурод ака. — Аввал бошланғич комсомол ташкилотининг секретари бўлдим. Кейин, уруш йиллари давомида район комсомол комитетининг биринчи секретари бўлиб ишладим. Ўша пайтларда фронт орқасида меҳнат қилган ёшлар, кексалар, аёллар тортган қийинчиликлар мени ҳам четлаб ўтмади... Шароит шундай оғир эдики, одамларнинг дили оғрийдиган гап айтишга андиша қилардинг. Ҳамманинг дили мажруҳ, аммо руҳимиз бардам эди. Гарчи ҳолдан тойса ҳам, ҳеч ким ҳолдан тойдим демасди, бир киши уч-тўрт кишининг ишини бажарарди... Ўша кезларда у колхоздан бу колхозга, у даладан бу далага ўтиб, ёшларни ғалабани тезлатишга ундадик, кўп маҳал уларнинг ёнига кириб кетмон чопардик... Ҳа, комсомол мени меҳнатда тарбиялади дейишга ҳақлиман...

Мана энди орадан шунча йил ўтиб, ўғли Иброҳимжон Олимов район комсомол комитетининг биринчи секретари бўлиб ўтирибди. Қизиқ! Тасодифми, бу ё ҳаётнинг бир қонуни? Институтни битириб, энди иш ўрганаётган ёш мутахассис бўлса! Район комсомол комитетининг секретари бўлиш осонмас! Эплай олармикан?..

Шомурод ака ўғлининг ташвишида эди. Аммо у ҳозирча: «Ўзинг-чи?! Ўзинг қандай эплагансан?» — деб савол бергани йўқ эди.

Шомурод Олимов қирқинчи йилнинг январь ойида Жалолқудуқ район комсомол комитетининг биринчи секретарлигига сайланганида йигирма ёшда эди. Ўрта маълумоти бор эди, холос. У маҳалларда районда қирқ тўрт колхоз ва «Савай» совхози бор эди. Айрим колхозларда бошланғич партия ташкилотлари йўқ, борларида эса коммунистлар озчиликни ташкил этарди. Чунки коммунистларнинг кўпчилиги фронтга кетган эди.

Шомурод Олимов бир воқеани асло унута олмайди: баҳор кириб, чигит экиш мавсуми қизиб кетган дамлар. Аммо етарли чигит ҳали ташиб келтирилмаган. Йўллар баҳорги ёғингарчиликдан боткоққа айланиб кетган. Ҳали-бери қуримайди. Бу эт-аравада чигит ташишни мушкуллаштирарди. Вақт эса ўтиб бормоқда. Шунда район комсомол комитети комсомолларга мурожаат қилди. 3 минг йигит-қиз сафга тизилиб, пахта тозалаш заводига келди. Икки кунда ҳамма хўжаликлар етарли чигит билан таъминланди.

Шомурод Олимов урушнинг энг оғир шароитида район комсомолларини фидокорона меҳнат қилишга сафарбар эта билди, бутун ташкилотчилик қобилиятини бу ишга сарфлади. 1943 йили партия ташкилоти Шомурод Олимовни масъул ишга муносиб топди. У МТС директорининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари этиб тайинланди.

Шундан бошлаб Шомурод Олимов партия, совет ва хўжалик ишларида фаол хизмат қилди. Бугун унинг кўкрагини Ленин ордени, Октябрь революцияси ордени, иккита Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва бир қанча медаллар безаб турибди.

— Мени бу юксак мукофотларга комсомол муяссар қилди, — дейди Шомурод ака. — Комсомолнинг жўшқин фаолиятида иштирок этиш мени чиниқтирди, келажакка ишонч, она-Ватанга садоқат руҳида тарбиялади.

...Шомурод ака ҳозиргина эшитган хабари таъсирида ўзи босиб ўтган йўлни эслади. Демак. от изини той босибди, ота ўрнини фарзанд эгаллабди-да! Бу яхшими, ё?... Яхши бўлиши керак. «Табриклаб келсаммикан-а?» — деди ўзича ота.

Ҳа, ёш раҳбар шу топда яқин кишисининг далдасига муҳтож бўлса ажаб эмас. Айниқса, ёшлик даврининг энг қайноқ йилларини комсомолга бағишлаган отанинг бир оғиз ширин сўзи Иброҳимжонни руҳлантириши турган гап...

Шомурод ака шу хаёл билан пахтазордан чиқди. Катта йўл четида турган машинасига ўтириб, шофёрга:

— Районга кетдик, — деди.

Шу топда унинг қалбида таъриф этиб бўлмайдиган ифтихор уйғонган эди.

Рустам РАҲМОНОВ,
Анорбой ҚУРАНБОЕВ,
Жалолқудуқ районидаги Ильич номли колхоз.

«ЎРОҚ ВА БОЛҒА» БАЙРАМИ

АНДИЖОН, 27 август. (ЎзТАГ). Қарор топган анъанага кўра, Андижонда «Ўроқ ва Болға» байрами очилди. Бўз районидан келган вакилларни оталиқ корхоналари ва муассасаларининг коллективлари қизғин табрикладилар. Навоий номли маданият ва истироҳат боғининг ёзлик театрида шаҳар ва қишлоқ меҳнатчиларининг иштирокида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

«Андижанэлектросеть» корхонасида қишлоқ районидан келган меҳмонларни қизғин кутиб олишди. Уларга меҳнат коллективи эришган муваффақиятлар тўғрисида сўзлаб беришди. Бу йил оталиққа олинган хўжаликларда тўққизта электр насос станцияси ўрнатилди, тўртта қудуқ қазиб берилди. Чорвачилик комплекси электрлаштирилди.

Ленинскда шаҳар меҳнаткашлари Марҳамат районининг қишлоқларидан келган деҳқонлар билан учрашдилар.

ТАРАДДУД

КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобака ўтказиш тўғрисидаги қарори Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикаси коллективини янги марраларга руҳлантириб юборди. Фабриканинг меҳнат аҳли жонажон Коммунистик партиямизнинг XXV съездини муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга қизғин тараддуд кўрмоқда.

Бадиий буюмлар фабрикасининг аҳил, меҳнатсевар коллективи съезд шарафига ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб. йиллик планга қўшимча 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш тўғрисида илгариги мажбуриятини муддатидан аввал шараф билан бажариб. қолган вақт мобайнида планга қўшимча яна 150 минг сўмлик турли буюмлар ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

Шу кунларда фабрикада кўтаринки меҳнат нафаси уфуриб турибди. Фабрика меҳнатчилари съездга бериладиган меҳнат рапортларига имзо чекиш ҳуқуқини олиш йўлидаги қудратли ҳаракатда фаол иштирок этяптилар.

Икки беш йиллик топшириғини муддатидан аввал бажариб қўйган бичиқчилик цехининг ишчиси Т. Каблукова бу ташаббуснинг фабрикада кенг ёйилишига муносиб ҳисса қўшмоқда. У съезд очиладиган кунгача 1981 йил топшириғини бажариш мажбуриятини олди. Ундан ибрат олган маҳсулот тайёрловчи Ҳ. Раҳимов. тикувчи Н. Фролова ва бошқалар ҳам партиямиз съездига ана шундай меҳнат совғаси тайёрлаш мажбуриятини қабул қилиб, фидокорона меҳнат қилмоқда.

А. РЎЗИЕВ.

ЁШЛАР, СИЗНИ ҲАЁТ ЧОРЛАЙДИ

ҲУНАР ЎРГАНИНГ

Ўрта мактабни битирганлар олдида жиддий масала — «Қандай касбни танласам экан?» — деган муаммо кўндаланг бўлиб туради. Бу, албатта, катта ҳаётга қадам ташлаётган йигит-қизларнигина эмас, уларнинг ота-оналарини, таълим-тарбия берган бутун мактаб коллективини. қолаверса, барча жамоатчиликни ҳам ўйлатади.

Бу йил саккизинчи ва ўнинчи синф ўқувчиларидан юз мингга яқини республика ҳунар-техника билим юртларига қабул қилинади. Хўш, ҳунар-техника таълими системасининг бугунги аҳволи ва яқин келажакдаги истиқболи қандай?

Ўзбекистон ҳунар-техника таълими системаси халқ хўжалиги учун ишчи кадрлар тайёрлашда салмоқли ўринни тутади. Фақат шу беш йилликнинг тўрт йили мобайнида республикамиз ҳунар-техника билим юртлари халқ хўжалигига қарийб икки юз минг кишини, шундан маълум қисми — 83 мингдан зиёд йигит ва қизни қишлоқ хўжалигига ишлаш учун йўллади. Агар кейинги ўн йил ичида ҳунар-техника билим юртлари сонининг уч баравар ортганлигини назарда тутадиган бўлсак, у ҳолда бизнинг системамиз қандай тез суръатлар билан ривожланаётганлигининг шоҳиди бўламиз. Буларнинг ҳаммаси тушунарли. Чунки саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг тезкорлик билан ўсиши, унинг тўхтовсиз такомиллашиб бориши малакали ёш ишчилар сафининг янада ортишини тақозо этяпти.

Бугунги кунда республикамизда 230 та ҳунар-техника билим юрти бўлиб, уларда юз мингдан зиёд йигит ва қиз турли ихтисосликлар бўйича касб-кор ўрганмоқдалар. Аксарият ана шундай ҳунар масканлари ёшларга махсус ва умум таълим беришни сифатли ва мазмунли ўтказиш учун қулай имкониятларга эга. Илм толибларининг ахлоқий, маданий ва жисмоний жиҳатдан камолга етишишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб бериляпти. Ёруғ ва шинам ўқув комплекслари касб-ҳунар эгаллашга бел боғлаган навқирон ёшларимиз ихтиёрига бериб қўйилган.

Ҳозирги совет педагогикаси касб-корлик ва умумий таълим соҳасида эришилган асосий ютуқлар билан қандай қуролланган бўлса — буларнинг ҳаммаси бизнинг ҳунар-техника билим юртларимизда кенг фойдаланилмоқда. Кинолаштирилган синфлар, лингофон кабинетлари, замонавий кўргазмали қўлланмалар, программали ўқитиш бўйича машиналар ва бошқалар ўқитиш жараёнида педагог ва мастерларимизга қўл келяпти. Булар ўқув-ишлаб чиқариш жараёнини янада кўтариш имкониятини бермоқда.

Билим юртлари ўқувчилари бирор ҳунарни эгаллашлари билан биргаликда ўзлари севган ва қизиққан соҳа—техника ва бадиий ижодкорлик, ҳаваскорлик тўгаракларида, спорт билан ҳам шуғулланадилар. Бундай пайтда улар хизматида замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган ёруғ ўқув корпуслари, устахоналар, ётоқхоналар, дам олиш жойлари, клублар, спорт комплекслари бўлади.

Ёш замондошимиз — саккизинчи ёки ўнинчи синфни битирган ҳар бир ёш ўзларини қизиқтирган соҳа бўйича билим юртларимизда касб-ҳунар ўрганишлари, чуқур билим олишлари мумкин. Қурувчи, қишлоқ механизатори, чорвадор, матбаачи, алоқачи, шофёр, сотувчи, архив ходими, ҳисоблаш машиналари оператори, иш юритувчи, радио ва киномеханик, ўймакорлик, умуман, шу каби касблар шарафлидир. Булар бир-биридан қизиқарли, кишига завқ-шавқ берувчи касблардир. Энг муҳими, у ёки бу ҳунарни эгаллаётганда қалб амрига қулоқ солиш, унга онгли муносабатда бўлиш лозим.

Ҳунар-техника таълимини бундан буён ҳам ривожлантиришнинг асосий йўналиши — бу ишчиларни ўрта маълумотли қилиб тайёрлаш, ўрта ҳунар-техника билим юртлари тармоқларини кенгайтиришдан иборат. Бизнинг системамизда ишчиларни бундай тайёрлаш практикаси шуни кўрсатадики, профессионал ўқитишнинг бошқа формаларидан истиқболлилиги ва афзаллиги билан ажралиб туради. Ҳозир республикамизда 73 та ўрта ҳунар-техника билим юрти бор, беш йилликнинг охирига бориб, бундай ҳунар масканларининг сони 85 тага етади. Биз бўлажак ёш ишчига касб-кор ўргатишимиз билан биргаликда сифатли ва тўлақонли ўрта маълумот ҳам беришимиз керак. Бора-бора ўрта ҳунар-техника билим юртлари ўрта махсус ўқув юртининг янги формаси бўлиб қолади.

Эндиликда қишлоқ ҳунар билим масканларининг ривожланишига жуда катта эътибор беріляпти. Бунинг сабаблари ҳаммага равшан. Ҳозир қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва автоматлаштириш жараёни қизғин олиб бориляпти. Яна ўн-ўн беш йилдан сўнг юқори малакага ва умумтаълим тайёргарлигига эга бўлмаган кишидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида фойдаланиш жуда қийин бўлиб қолади.

Ҳозир Ўзбекистонда саксон олтита қишлоқ ҳунар-техника билим юрти бўлиб, шундан ўттиз биттаси ўрта ҳунар-техника билим юртларидир. Тўққизинчи беш йилликнинг фақат тўрт йили мобайнида республика қишлоқ ҳунар-техника билим юртларининг тармоғи қарийб уч баравар, ўрта ҳунар-техника билим юртлариники эса ўн мартадан зиёд ошди. Яқин йиллар ичида республикамизнинг ҳар бир қишлоқ районида ана шундай касб-ҳунар ўргатадиган ўқув даргоҳлари ташкил этилади. Бу йилги умумий планга кўра, 96 минг ўқувчи қабул қилиниши керак. Шунинг ярми қишлоқ ҳунар-техника билим юртларига жалб этилади.

Қишлоқ ҳунар-техника билим юртларининг битирувчилари республикамиз қишлоқ хўжалигини, шу жумладан, пахтачиликни ривожлантиришга улкан ҳисса қўшмоқдалар. Шу беш йилликда ўн минглаб малакали қишлоқ механизаторлари билим юртларини битириб. колхоз ва совхозларга келдилар. Қишлоқ ҳунар-техника билим юртлари ичида энг яхшилари сифатида Қўқондаги 38, Андижондаги 19, Наманагандаги 53 ва бошқаларни кўрсатиш мумкин.

Ўзбекистон Ленин комсомоли бу йил 100 минг механизатор кадр тайёрлаш ташаббуси билан чиқди. Бу ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланди. Республика ёш механизаторлари съездига йўллаган табригида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев шундай деб ёзган эди: «**Сизнинг ташаббусингизни мамлакатдаги йигит ва қизлар қизғин қўллаб-қувватлашига ва янгидан неча ўн минглаб тракторчилар, комбайнчилар, пахта териш машиналарининг ҳайдовчилари, чорвачилик фермаларининг операторлари, техникани яхши билган бошқа мутахассислар қишлоқ механизаторларининг шонли сафига қўшилишларига, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун мамлакатдаги колхоз ва совхозларга ёрдам беришларига аминман**». Эндиликда бу юз мингинчилар ҳаракати кенг авж олмоқда.

Ҳунар-техника билим юртлари ҳаётга мустақил қадам ташлаётган минглаб йигит ва қизлар учун ўхшатиш жоиз бўлса, парвоз майдончаси ҳисобланади. Биз билим масканларимизни битириб чиққанларнинг кўпи олим, санъат арбоби, ишлаб чиқариш командири, кўплаб завод, фабрика, қурилиш ва бошқа корхоналарнинг ишчи кадрлари бўлиб етишганлиги билан чексиз фахрланамиз. Улар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамонларидан Т. Охунова, Э. Иномова, М. Илёсов, А. Воҳидов, А. Нурматов ва бошқалар бор. Кейинги пайтда тамомлаганлар ҳам ишончимизни оқлашяпти. 1971 йилда Тошкентдаги 5-техника билим юртини тугатган Оля Ершова ҳозир «Юлдуз» тикувчилик фирмасида намуна кўрсатиб ишлаётир. У коммунистик меҳнат зарбдори, район Советининг депутати. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Республикамиз ёшлари ўртасида ҳунар-техника таълими оммавий тус олиб бораяпти. Бир овоздан ишчи касбини эгаллашга қарор қилиб. бутун синфи билан ҳунар-техника билим юртларига ўқишга келаётган ёшлар оз эмас. Тошкентдаги 31-ўрта ҳунар-техника билим юртида ана шундай хоҳиш-истак билдириб келган синф бор — улар бўлажак темир йўлчи кадрлардир. Бу йил Наманган область Янгиқўрғон районидаги генерал Собир Раҳимов номли 55-ўрта мактабнинг 8-синф ўқувчилари ва уларнинг ота-оналарининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Мазкур мактабнинг барча саккизинчи синф ўқувчилари Чортоқ шаҳридаги 111-ўрта ҳунар-техника билим юртига кириб ўқишга қарор қилдилар. Ўқувчиларнинг бу қимматли ташаббусини Наманган область партия комитети маъқуллади. Шу мисолнинг ўзи бугунги кунда ҳунар-техника таълими системасига эътибор тобора ортиб бораётганлигини кўрсатиб турибди.

Саккизинчи ва ўнинчи синфни тамомлаган йигит ва қизларга айтадиган сўзимиз шуки, ҳунар ўрганинг, бунинг учун билим юртларимизга кириб ўқинг, бизда сизлар учун бутун шароитлар яратиб берилган. Касб-кор эгаллайман десангиз замонавий жиҳозланган дарсхоналар-у устахоналар, дам олай десангиз соя-салқин боғ-роғлар-у спорт комплекслари — ҳамма-ҳаммаси муҳайё.

П. ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг раиси.

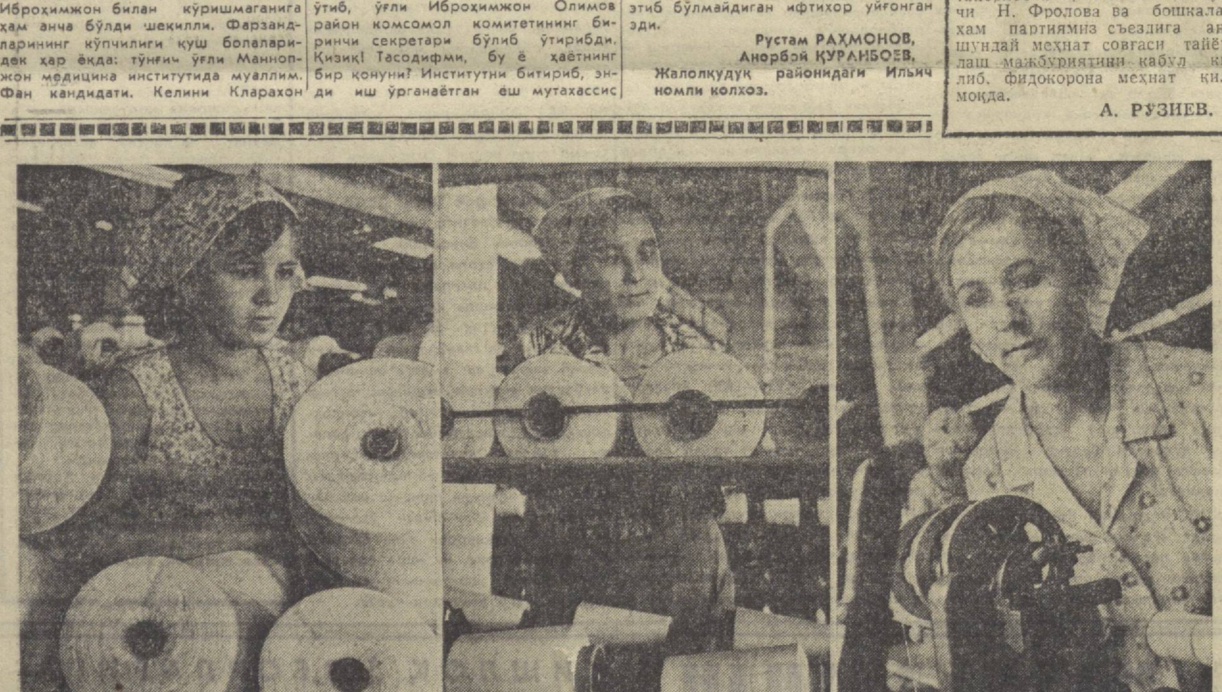

Тошкент тўқимачилик комбинатида КПСС XXV съезди шарафига 25 зарбдор декада қизғин давом этмоқда. Комбинат тўқимачилари КПСС Марказий Комитетининг қароридан руҳланиб, беш йилликни муваффақиятли якунлаш ҳамда меҳнатда энг яхши кўрсаткичларга эришганлиги ҳақида партия съездига юборилажак рапортга имзо чекиш ҳуқуқини олиш учун социалистик мусобақани янада қизитиб юбордилар. Ҳозир кўпгина ишчиларнинг меҳнат календарида — 1976 йил. Суратларда: шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб қўйган Тамара Могильникова (ўнгда), Вера Мустафоева (ўртада) ва Галина Абдураҳмоновалар.

Н. Глауберзон фотолари.

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ҚАРШИНИНГ МЕҲМОНЛАРИ

Қашқадарё областида Олмаота филармониясининг артистлари ўз санъатларини намойиш қилмоқдалар. Чўлқуварлар ҳузурига филармониянинг венгер музикали инструментал ансамбли меҳмон бўлиб келди. Шу йилнинг бошида Қозоғистон пойтахтида тузилган санъаткорлар коллективи Венгриянинг халқ ва замонавий қўшиқ ҳамда рақсларини, совет композиторларининг асарларини ижро этади.

Ёш коллективнинг Қарши дашти чўлқуварлари ҳузурига қилган сафари унинг мамлакат бўйлаб гастролининг бошланишидир.

ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛГА

Польшанинг Закопане шаҳрига. тоғли районлар фольклорининг халқаро фестивалига Бойсун районидан «Шалола» ашула ва рақс халқ ансамбли таклиф қилинди.

Сурхондарёлик ҳаваскор артистлар фестивалга ранг-баранг программани олиб борадилар. Бу программага ансамбль тузилганидан буён ўтган ўн йил мобайнида халқ коллективи томонидан яратилган ва тўпланган рақслар киритилган. Истеъдодли ижодий коллектив ана шу қўшиқ ва рақсларни қадрдон ўлка меҳнаткашлари олдида, область ва республика конкурсларида бир неча марта намойиш қилган. (ЎзТАГ).

ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

редакция почтасидан

Кеча «Совет Ўзбекистони» газета редакциясига 57 та хат, 3 та фотосурат келди. Қуйида уларнинг айримлари билан танишасиз.

ЙИГИТ СЎЗИДАН ҚАЙТМАС

Ҳаётда шундай кишилар борки, улар айтган гапининг устидан чиқадиган бир сўзлик бўладилар, ваъда бердими, бажармай қўймайдилар. Халқимиз бундай кишиларни севиб-ардоқлайди, уларга бўлган меҳр-муҳаббатини нақл ва ибораларда ифода этади. «Йигит сўзидан, арслон изидан қайтмас» деган нақл ана шундай кишилар тўғрисида айтилгандир.

Набижон ака Йўлбарсов хаёл суриб борар экан, миясига бир фикр келиб тўхтади. Энгашиб ердан кесак олдида, кўзини юмиб, уни ирғитди. Кесак тушган жойга бориб, у ердаги ғўзаларни кўздан кечирди. Сўнг улардаги бўлиқ кўсакларни санади: бир, икки, уч, тўрт, беш... Унинг юзига табассум югурди.

Набижон ака сувчилар томон йўл олди. Шахсан унинг ташаббуси билан суғориш группа усулида ташкил этилди. Ташаббускор бригадир сувчиларни уч группага бўлиб, уларга Тилаволди Тўқсинов, Гулбек Шодмонов ва Олим Ҳамдамовларни бошлиқ қилиб тайинлади. Уларнинг учаласи ҳам ўз ишининг устаси, кўп йиллардан бери сувчилик қилишади. Сувчиларнинг бири кундуз куни ишласа, иккинчиси тунда ишлайди. Шу йўл билан бригадада суғоришни туну кун ташкил этишга эришилаётир. Ҳосил тўплаш қизғин давом этаётган шу кунларда сувчилар суғоришни бир маромда давом эттиришяпти. Набижон ака доимо сувчилар ёнида. Сув озайиб қолган пайтларда зудлик билан ариқ бошига қараб йўл олади. Бугун ҳам у йўл-йўлакай эгатларга эътибор билан кўз ташлайди. Майдонларнинг қачон сувдан чиқарилганини хаёлидан ўтказиб, қачон тобга келишини чамалайди.

Бригадир ўз аъзолари қиладиган ишларни тақсимлади. Яна ҳамма ўз иши билан — сувчилар ғўзани суғориш, механизаторлар культивация қилиш, колхозчилар чеканка қилиш, бегона ўтларни юлиб ташлаш билан машғул бўлди. Ниҳоясига етмай қолган ишлар давом эттирилди. Набижон ака ишни тақсимлаб қўйиб, соя-салқинда қараб ўтирмади. Беором қалб уни яна пахтазор қучоғига етаклади. У ҳам бригадаси аъзолари орқасидан пайкалларни кўздан кечириб, қилинадиган ишларни хомчўт қилди. Мўл ҳосил етилмоқда. Кўп ўтмай, пахталар чаман-чаман бўлиб очила бошлайди. Шундан кейин йиғим-терим бошланади. Бу пахтакорларнинг ишига якун ясайдиган, кимнинг қандай ишлагани сарҳисоб қилинадиган энг масъулиятли давр. Набижон акаларнинг бу йилги ваъдаси — 45 центнер. Бу ўтган йил кўрсаткичидан 4 центнер, пландагидан 10 центнер кўп.

Набижон аканинг хаёлини универсаль овози бўлди. У бошини кўтариб, қўшни пайкалга назар ташлади. Механизатор Эргаш Қорақулов ишга тушди, деди бригадир фахр билан, отасига минг раҳмат унинг. Чигитни бир ўзи экади, бир ўзи ғўзага ишлов беради, бирор марта чарчадим, дам олай демайди. Иш буюрсанг, бажонидил бажаради.

Ён томондаги пайкалда қиз-жувонларнинг хайқириғи янгради. Улар ҳазил-мутойиба билан чеканкага тушдилар. Набижон ака ич-ичидан севиниб кетди. Булар билан асло кам бўлмайсан, киши. У мана шу қўли гул, меҳри дарё кишиларнинг кучига, маҳоратига ишониб, катта ваъда берди. Далада қизғин иш давом этяптики, ваъда замини пухта бўлади. Ғалвир сувдан кўтарилган пайтда қизариб қолмайсан, эл-юрт олдида юзинг ёруғ бўлади.

Т. СОЛИЕВ.
Андижон область Ленин районидаги Карл Маркс номли колхоз.

ҚАЛБ ҚЎШИҚЛАРИ

Кекса шоир Жалолиддин ота Саримсоқов Фарғона область, Ўзбекистон райони «Комсомол» совхозининг ҳурматли отахонидир. У ҳамиша тинимсиз машқлар билан банд. Қуйида кекса шоир ғазалларидан ўқийсиз.

ЁРҚИН ОФТОБ ЎЗИНГСАН

Лутфу караминггдан баҳраманд бўлиб инсон,
Эркинлик, озодлик ҳаётда топди имкон.
Емирилди зулм, жаҳолат, қашшоқлик уйи,
Марҳаматинг ила жаҳон бўлди нурафшон.
Нури ҳидоятингдан бу олам мунаввар,
Башоратинг ила очилди руҳи осмон.
Илтифотингдан биёбонда уйғонди ҳаёт,
Партия йўл бошлади, чўл бўлди гулистон.
Нажот йўлининг ёрқин офтоби ўзингсан,
Бахту саодат соҳиби меҳнаткаш инсон.

* * *

Пахта элнинг ифтихори, пилла шону шуҳрати,
Ушбу ҳурматга бўлайлик ошно деб, тут экинг.
Пилла қурти ҳеч қачон толу терак баргин емас,
Ризқи тутдан бошқа эмас тўтиё деб тут экинг.
Ўзгача олма-анору балхи марвартак эса,
Барги қуртга, меваси дардга шифо деб, тут экинг.
Пиллачи бошдан кечирди неча йил барг танқисин,
Тутнинг ҳар бир навдасин қимматбаҳо деб, тут экинг
Пилладан мўл ҳосил олмоққа гаровдир тут дарахт,
Халқимиз безатишга сарупо деб, тут экинг.
Баргини қўлда сидирманг новдасини синдириб,
Етмасин ҳосилга заҳмат кимё деб тут экинг.
Атласу кимхобу шоҳига ўралсин мамлакат,
Халқ учун меҳнат қилиш бўлган раво деб, тут экинг.

Жалолиддин САРИМСОҚОВ.

* * *

Шумингдек, самарқандлик Қ. Ҳайдаров, С. Мирзашоев, Н. Ҳамидов, қашқадарёлик С. Зайнуддинов, Я. Қурбонов, Э. Мусаевлар ҳам қизиқарли хат-хабарлар юборганлар.

ГАЗЕТАДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«СУВ САВДОСИДАГИ НУҚСОНЛАР»

«Совет Ўзбекистони» ва «Тошкент оқшоми» газеталарида шу йил 25 июнда ёритилган «Сув савдосидаги нуқсонлар» сарлавҳали рейд материали шаҳар лимонад ва сув савдоси идорасининг кенгайтирилган кенгашида муҳокама этилиб, савдо маданиятини кўтариш, ажратилган мороженое ва совуқ ичимликлар фондини тўлиқ ўзлаштириш ва савдо технологии усулини яхшилашга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди.

Савдо қоидасини қўпол равишда бузган шахсларга қаттиқ чора кўрилди. Жумладан, ишончини йўқотган 1-сон пиво барининг катта сотувчиси Д. Олимхўжаев, автомат савдоси базасининг механиклари К. Муганов, С. Сулаймонов, Р. Габрильянц, М. Раҳматуллаев, У. Нишонов, Р. Машурьян ва база директори М. М. Ризаевлар ишдан бўшатилди.

Ҳамза район савдо базаси омборчиси В. Шчерба вазифасидан четлатилиб, иши терговорганларига топширилди. Чилонзор район савдо базаси директори Т. Азизов ва директор ўринбосари Г. О. Бринов ўртоқларга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

Тошкент шаҳар Совети ижрокоми ҳамда Тошкент шаҳар лимонад ва сув савдоси идораси редакциямизга йўллаган жавоб хатида ана шулар хабар қилинади.

КПСС XXV СЪЕЗДИГА ҚАНДАЙ ТУҲФА ТАЙЁРЛАМОҚДАСИЗ?

МАРДЛАР МАЙДОНГА ЧИҚСИН

МАШҲУР МЕХАНИЗАТОРЛАРИМИЗ Турсуной Охунова билан Жиянқул Рустамовларнинг чақириғи кўпчилик қатори мени ҳам ғоят ҳаяжонлантириб юборди. Турсуной опамиз айтганларидай, бу йил ҳаммамиз учун, айниқса биз—дала гвардиячилари учун катта-катта синов йилидир. Йил бошидан буён биз катта қийинчиликларни енгдик, оғир довонлардан ошиб ўтдик. Аммо ҳақиқий улкан довон олдинда турибди. Бу — 3 миллион тонналик осмонўпар довондир.

Ҳур республикамизнинг азамат механизаторлари ана шундай осмонўпар «оқ олтин» тоғини бунёд этишга аҳд қилишган эканлар, бу улуғвор режани амалга ошириш учун бор кучимизни сарфлаймиз. Беш йилликнинг якунловчи йилида жонажон партиямизнинг XXV съезди арафасида республикамиз механизаторлари нималарга қодир эканлигимизни, техникамизнинг куч-қудратини яна бир бор намойиш этамиз.

Мен ўз оилам билан Мирзачўлга қалб амри билан кўчиб келганимизга ҳам ўн йилдан ошиб қолди. Бу ерда фақат менинг ўзим эмас, балки бутун оиламиз билан бахт, камол топдик. Бунинг учун, аввало, партия ва ҳукуматимизга раҳмат, қолаверса, чўл қўйнидаги меҳрибон ёр-биродарларга, устозларга раҳмат. Мен шу ерда техника сирларини эгалладим, уни маҳорат билан бошқаришни ўргандим, деҳқончиликдек улуғ сеҳрли касб соҳибаси бўлдим.

Бундан атиги 4-5 йил олдин ҳозир биз деҳқончилик қилаётган ерлардан бор-йўғи 13-14 центнердан ҳосил олиб келинар эди. Ернинг ихтиёри биз механизаторларнинг қўлимизга ўтгач, унга бўлган муносабатни бутунлай ўзгартирдик. Майдонларни яхшилаб шудгор қилдик, тўйдириб озиқлантирдик, шўрини ювдик. Пахта етиштиришдаги асосий ишларни техника зиммасига юкладик.

Натижада ҳосилдорлик йил сайин ошиб бормоқда. Илгари «яроқсиз»га чиқариб қўйилган бригадамиз ерларига энди кўпчилик ҳавас билан боқмоқда. Узоққа бориб ўтирмай, ўтган йилги натижаларни эсга олиб ўтайлик. 90 гектар ерга чигит экиб, йил бўйи астойдил меҳнат қилдик. Натижада ҳар гектар ердан пландаги 20 ўрнига 45 центнердан ҳосил олдик. Айтишга осон. Қаранг, бу — икки юз процентдан ҳам ортиқ, демакдир. Энг қувончлиси шу бўлдики, йил бўйи пешона тери тўкиб етиштирилган баракали ҳосилнинг деярли ҳаммасини машиналар билан териб олдик. Йиллик пахта тайёрлаш плани уч иш кунида бажарилди. Икки териминг ўзидаёқ гектар бошига 40 центнердан ҳосил йиғиштирилиб олинди.

Бир тасаввур этиб кўринг-а, агар техника бўлмаганда ана шу ҳосилни қўлда териб олиш учун қанчадан-қанча тер тўкиларди. Шундай эмасми? Шунинг учун ҳам биз—пахтакорларга қудратли техника, турли минерал ўғитлар етказиб бераётган, ерларимизнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш йўлида муттасил ғамхўрлик қилаётган, айниқса биз — хотин-қизларнинг қўл меҳнатини енгил қилаётган жонажон партия ва ҳукуматимизга минг бор раҳматлар айтамиз.

Партия ва ҳукуматимиз бу йил пландан ташқари топшириладиган пахтанинг харид нархини 50 процент ошириш ҳақида қарор чиқардилар. Бу ҳам биз—пахтакорларга кўрсатилаётган оталарча ғамхўрликнинг яна бир ёрқин намунаси эмасми? Шунинг учун ҳам биз ана шу ажойиб ғамхўрликларга жавобан тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар қачонгидан ҳам фидокорона меҳнат қилишга, она-Ватанга кўп, арзон ва сифатли пахта етказиб беришга астойдил бел боғлаганмиз.

Совхозимиз меҳнат аҳли шу йил баҳорда КПСС XXV съезди шарафига ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олишган. Биз бу йил давлатга 15 минг тонна, ёки аввалги мажбуриятда белгиланганидан 4 минг тонна кўп пахта етказиб берамиз. Етиштирилган ялпи ҳосилнинг 95 процентини машиналар ёрдамида териб оламиз. Йиғим-теримни узоғи билан 20-25 иш кунида тугаллаймиз. Бизнинг бу ташаббусимизни область партия комитети маъқуллаган эди. Биз ёз бўйи ана шу юксак мажбуриятга яраша меҳнат қилдик. Энди ишонч билан шуни айтиш мумкинки, пайкалларда мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Галдаги вазифа — ана шу ҳосилни кўпайтириш, сақлаб қолиш ва пишиб етилгач, ўз вақтида йиғиштириб олишдадир.

Совхозимизда техника ремонти муваффақиятли тугалланди. Пайкаллар эса машина теримига мослаштирилмоқда, дефолиацияга қизғин ва пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Шунингдек, бошқа муҳим тадбирлар ҳам атрофлича пухталик билан бажарилмоқда.

Бизнинг бригадамизга келганда аҳдимиз ҳар қачонгидан ҳам олий. Якунловчи йилда ҳар гектар ердан 50 центнердан хирмон кўтармоқчимиз. Менинг ўзим илгари машинада 250 тонна пахта теришга қарор қилган эдим. Республикамиз донгдор механизаторларининг «Совет Ўзбекистони» газетасида босилиб чиққан мурожаатини ўқиганимдан сўнг яна 50 тонна қўшимча мажбурият олдим ва бу йил 300 тонна «оқ олтин» теришга қатъий бел боғладим. Бу менинг жонажон партиямизнинг бўлажак XXV съездига совғам бўлади. Ҳа, мардлар майдонга чиқсин, бу йил— ҳақиқий, мардона курашлар йили бўлмоқда.

Оппоғой РУСТАМОВА,
Оқолтин районидаги Ворошилов номли совхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи.

ҚИШЛОҚ ЛЕКТОРИ КУНИ

УРГАНЧ. Ўн тўртта лектор — қишлоқ хўжалиги мутахассислари ва олимлари бир кун мобайнида Боғот районидаги «Коммуна» колхозининг бригадаларида, ремонт устахоналари ва олисдаги участкаларида бўлишди. Улар пахтадан мўл ҳосил тўплаш йўллари тўғрисида, қишлоқ хўжалиги ишларини комплекс механизациялаш, «оқ олтин» таннархини арзонлаштириш тўғрисида суҳбатлар ўтказишди.

Урганч районидаги Ленин номли колхозда ва Гурлан районидаги «Янгиобод» совхозида ҳам лекторларнинг улкан пахта хирмони учун курашнинг якунловчи босқичига бағишланган группа бўлиб суҳбат ўтказиши ташкил этилди. Шу тариқа Хоразмда «Қишлоқда мутахассис лекторлар куни» ўтказишга асос қўйилди. Область партия комитети ҳар ҳафтада бир марта шундай кунни ўтказиб туришга қарор қилди.

(ЎзТАГ).

БАРОТ МУРОДОВНИНГ 120 ЦЕНТНЕРДАН ОЛГАН ДОНИ

СВЕРДЛОВ посёлкаси (Бухоро области). 27 август. (ЎзТАГ мухбири). Свердлов районидаги Ўзбекистон колхозидан Барот Муродов бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси беш йилликнинг якунловчи йилида ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятни бажарганлиги тўғрисида рапорт бермоқда.

Ёш деҳқонлар гектаридан 100 центнердан дон йиғиштириб олишга сўз берган эдилар. Улар ваъдага вафо қилишди — ҳар гектар майдондан 120 центнерга етказиб маккажўхори дони ва 600 центнердан кўкпоя йиғиштириб олинди.

САВДО ДАЛАГА КЎЧАДИ

Пахтакорларга — маиший хизмат

Қорақалпоғистон Автоном Республикаси меҳнаткашлари табиат инжиқликларини мардонавор енгиб, пахта, шоли ва бошқа деҳқончилик маҳсулотларини мўл етиштирдилар ҳамда тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили учун олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариб, КПСС XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашмоқдалар.

Пахта етиштириш бўйича олинган социалистик мажбуриятларни бажариш фақат қишлоқ хўжалик ходимларинигина эмас, балки автоном республика барча меҳнаткашларининг биринчи даражали вазифасидир. Шунинг учун ҳам область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумида барча ташкилотларнинг пахта йиғим-терими мавсумидаги вазифалари конкрет белгилаб берилди.

Матлубот кооперацияси ходимлари зиммасига пахта йиғим-теримида қатнашувчи кишиларга савдо хизмати кўрсатиш каби шарафли ва масъулиятли вазифа юклатилган. Кооператорлар меҳнати ҳам халқ хўжалигининг бошқа тармоқларидаги кишилар меҳнати каби фахрлидир. Савдо ходимлари совет кишиларининг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондириш каби муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган иш билан шуғулланадилар. Улар бевосита саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида банд бўлган кишиларнинг унумли ишлашлари учун шароит яратиб берадилар, меҳнат унумдорлигини оширишга, рўзғор юмушларини енгиллатишга кўмаклашадилар.

Мамлакатимизда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг мунтазам ривожланаётганлиги, партиямизнинг халқ моддий ва маданий даражасини бутун чоралар билан оширишга қаратилган йўли изчиллик билан амалга оширилаётганлиги сабабли қишлоқда савдони янада яхшилаш учун қулай шароитлар вужудга келди. Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили ичида автоном республикада чакана товар обороти 703 миллион сўмга етди. Етти ойлик план эса 102,8 процент бажарилди.

Матлубот кооперацияси ходимлари пахта ва шоли ҳосилини йиғиштириб олиш даврида аҳолига савдо хизмати кўрсатиш бўйича конкрет тадбирларни ишлаб чиқдилар. Бу тадбирларда пахта теримида қатнашувчи кишиларга савдо хизмати маданиятини ошириш ва улар учун энг қулай шарт-шароитлар яратиб бериш асосий ўрин тутади.

Савдо маданияти — бу магазинларда намунали тартиб ўрнатиш, уларни замонавий ускуналар билан жиҳозлаш, аҳоли учун энг қулай пайтларда хизмат қилиш демакдир. Шунинг учун ҳам терим мавсумида ҳамма магазинлар эрта саҳар очилади ва кечқурун ҳам савдони давом эттиради.

Пахта йиғим-терими мавсуми шундай долзарб дамларки, пахтакорлар, механизаторлар ҳар соат ва минутларнинг қадрига етадилар. Ана шундай дамларда кўчма дўконларнинг бевосита далага келиши уларга катта қулайлик туғдиради. Айниқса, кийим-кечак, пойафзал ва бошқа товарларни келтириб бериш юзасидан пахтакорлардан буюртмалар олиш савдонинг қишлоқ меҳнаткашлари учун энг қулай усулидир.

Ана шуларни ҳисобга олиб, совхоз ва колхоз далаларида 80 та кўчма магазин ишлашини таъминлаймиз. Дала шийпонларида эса 150 та сотувчисиз магазинлар ташкил этилади.

Кўчма магазинлар ва сотувчисиз дўконлардан ташқари колхозлар ва совхозлар раҳбарлари билан келишиб тузилган графикка мувофиқ юздан ортиқ стационар магазинларнинг ходимлари далага чиқиб савдо қиладилар.

Ҳосил йиғим-терими даврида ҳамма магазинларни ассортиментда кўрсатилган товарлар билан узлуксиз таъминлаб туриш чоралари кўрилмоқда.

Кооперация ташкилотларига қарашли новвойхоналарда маҳсулот тайёрлаш кўпайтирилади. Новвойларимиз 5200 тонна нон ёпиб, пахтакорларни иссиқ ва юмшоқ нон билан таъминлаб туришга аҳд қилдилар.

Ишлаб чиқариш илғорларини рағбатлантириш учун пахта йиғим-терими даврида уч мингта совға ҳамда қишлоқ хўжалиги адабиётидан 550 та кутубхонача тайёрлаймиз. Партия ва совет органларининг қарорига мувофиқ, энг яхши механизаторлар енгил автомашиналар мотоциклар билан тақдирланади. Автоном республика матлубот союзи ана шу мақсадлар учун 530 та автомашина ва 590 та мотоцикл ажратди.

Нукус ва Қўнғирот район матлубот союзлари пахта йиғим-терими мавсумига пухта тайёргарлик кўриб қўйдилар. Магазинларга пахтакорлар учун зарур бўлган ҳамма товарлар етарли миқдорда келтирилди.

Ўтган йиллар тажрибаси шуни кўрсатадики, савдода майда-чуйда деган иш бўлмайди. Вазелин, тиш ювадиган паста ва шчетка, ип ва нина каби товарлар Шуманай ва Амударё район матлубот союзларига қарашли кўчма магазинларда йўқлиги аниқланди. Юзаки қараганда булар арзимагандек туйилса-да, пахта йиғим-терими даврида ғоят зарур бўлган товарлардир. Шунинг учун ҳам сотувчисиз савдо точкаларини, кўчма магазинларни, қишлоқ жойларидаги магазинларни кўч... дан ...

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ СОҒЛИҒИНИ КЎЗЛАБ

ТРИПОЛИ, 27 август. (ТАСС). Ливия пойтахти яқинида 600 ўринли янги давлат касалхонаси ишга тушди. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган касалхона ҳузурида тез ёрдам пункти ва болалар консультацияси ташкил этилган. Бу билан кейинги уч ой мобайнида республикада шу типдаги 6 та янги медицина муассасаси очилди.

Ливия соғлиқни сақлаш министрлиги кейинги вақтларда Завия, Хумса, Бенғози, Гарян ва бошқа шаҳарларда ҳамда мамлакатнинг аҳоли пунктларида катта касалхоналар ва поликлиникаларга эга бўлди. Давлат Ливияда соғлиқни сақлаш ишларини ривожлантириш учун Ливия Араб Республикасини ривожлантиришнинг уч йиллик плани (1973—1975 йиллар)га мувофиқ қарийб 70 миллион динар ажратди. Бу эса Ливия собиқ қироллик ҳукуматининг беш йил ичида сарфлаган маблағларига қараганда қарийб 10 баравар кўп.

СССР, Болгария, Югославия, Польша ва бошқа социалистик мамлакатлардан келган врачлар медицина хизмати кенг тармоғини уюштиришда ливияликларга катта ёрдам бермоқда.

ПРОБЛЕМАЛАР МОҲИЯТИДАН ЧЕТДА

ИСКАНДАРИЯ, 27 август. (ТАСС). АҚШ давлат секретари Г. Киссинжернинг Яқин Шарққа визити давом этмоқда. У Синай ярим оролида Миср ва Исроил қўшинларини бир-биридан йироқлаштиришнинг иккинчи босқичи тўғрисида Миср билан Исроил ўртасида битимга эришиш йўлида воситачилик қилмоқда.

АҚШ давлат секретари бу ерда президент А. Садат билан учрашгандан кейин ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, ушбу музокаралар давомида битим тузилади, деб ишонч билдиради. Шу билан бирга Г. Киссинжер агарда яқин орада битим имзоланмаса, у ҳолда у БМТ бош ассамблеясининг махсус сессиясида сўзга чиқиш учун Нью-Йоркка қайтиб боришини ва шундан кейин Яқин Шарққа яна сафар қилишини айтди.

Мисрнинг расмий вакили Т. Башир мазкур битим шу районда ғоят хатарли вазиятни юмшатиш мақсадида тузилган буткул ҳарбий ҳужжат бўлади, деб айтди.

ЖАЗОИР, 27 август. (ТАСС). Жазоирнинг АПС агентлиги АҚШ давлат секретарининг шу сафарини шарҳлаб, бу сафар ҳам илгаригидек асосий проблемага нисбатан чекланган нуқтаи назар билан ўтаётганлиги ва эҳтимол араблар ҳаракатининг бирлиги учун ҳозиргига қараганда кўпроқ даражада хатарли бўлиши мумкин эканлигини ...

ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР ЙИЛИ

Франция коммунистлари партиянинг хотин-қизлар турмуши ва меҳнат шароитини яхшилаш борасидаги курашига миллионлаб француз хотин-қизларини жалб этиш учун кенг кампания олиб бормоқдалар. 1975 йил бошидан буён минглаб хотин-қизлар компартия сафларига киришди.

Француз аёллари мамлакатнинг ижтимоий, социал ва сиёсий ҳаётида борган сари активроқ иштирок этмоқдалар. Суратда: намойишга чиққан француз хотин-қизлари меҳнат шароитининг яхшиланишини, иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

РИМ. Италияда шу йил июль ойининг бошида улгуржи нархлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5.1 процент ўсди, деб хабар қилди бугун марказий статистика институти.

НЬЮ-ЙОРК. Ғарбий Виржиния штатининг Чарлстондаги иш ташлаган кончиларининг намойишида иштирок этган кишилар полициячиларнинг даррасига дучор бўлди. Виржиния, Ғарбий Вержиния, Кентукки ва Огайо штатларини ўз ичига олган АҚШнинг бутун кўмир қазиб чиқариладиган районларида аслида забастовка ҳаракати авж олиб кетди. Бу ҳаракатда 40.000 дан зиёдроқ киши қатнашиб, шахтёрларнинг забастовка қилиш, пенсия ва социал нафақаларини ошириш ҳуқуқи тўғрисидаги шартлари тўғрисида меҳнат битими тузилишига эришмоқдалар.

КОТОНУ. Бу ерда касаба союз кадрларини ватанпарварлик ва ғоявий тарбияси масалаларига бағишланиб Дагомея меҳнаткашлари касаба союзлари миллий иттифоқининг семинари ўз ишини бошлади. ВЦСПС делегацияси ҳам иштирок этаётган бу семинар қатнашчилари ўн беш кун мобайнида Дагомея касаба союзлари ҳаракатини ривожлантириш масалаларини ўрганадилар, совет касаба союзларининг иш тажрибалари билан танишадилар.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистондаги йирик Уттар-Прадеш штатида ҳукумат иқтисодий программаси муҳим вазифалардан бири—ортиқча ерларни қишлоқ хўжалигининг ерсиз ишчилари ўртасида тақсимлаш вазифаси муваффақиятли ҳал этилмоқда. Яқин вақт ичида ҳукумат қишлоқдаги камбағаллар орасида ортиқча ўн саккиз минг гектардан зиёдроқ ерни тақсимлашга киришади. Бу ерлар йирик заминдорлардан ер участкаларининг максимал миқдори тўғрисидаги қонунга биноан тортиб олинган.

БОНН. Германия Федератив Республикасида автомобилсозлик мамлакатдаги умумий иқтисодий тушкунлик оқибатида ғоят оғир қийинчиликларни бошидан кечирмоқда. Ғарбий Германия саноатининг мана шу тармоғида маҳсулот ишлаб чиқариш шу йилнинг дастлабки етти ойи ичида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12,3 процент камайди. Автомобиль саноати хўжайинлари бирлашмасининг докладида шу тўғрисида хабар қилинган.

(ТАСС).

БАНГЛАДЕШДАГИ АҲВОЛ

ТОКИО, 27 август. (ТАСС). Бангладешда тўнтариш бўлганидан 12 кун ўтгач ҳам мамлакатдаги ички сиёсий вазият, бу ерда олинган маълумотларга кўра, мураккаблигича қолмоқда. Айтишларича, граждан ҳукумати ташкил этилган бўлсада, ҳокимият тепасида ҳарбийлар муайян группаси турибди ва шулар аслида маъмуриятнинг ҳамма хатти-ҳаракатларини назорат қилиб турибди.

Пойтахтда комендантлик соати бекор қилинган, транспорт, магазин, муассасалар ишлаб турган бўлсада, асосий магистралларда ҳамон танклар турибди, телеграф билан телефон биносини эса қўшинлар ишғол қилиб олган. Телеграф биносига кирувчи ҳар бир киши тинтув қилиб чиқилмоқда.

Бир қанча сиёсий арбобларнинг қисмати ҳанузгача ноаниқ бўлиб турибди. Булар орасида бирлашган баксал партияси ижроия комитетининг секретари ва Марказий Комитет секретари А. Раззоқ ҳам бор. У озодликдан сўнг Бангладеш Халқ Республикаси қуролли кучлари негизини ташкил этган «Мукти Бахини» партизан отрядлари собиқ жангчилари орасида обрў қозонган кишидир.

ЛАОСНИНГ ТИНЧ ОСМОНИ

...ҳим қадам бўлди. Битимнинг ...алга оширилиши шундан кейин... қадам бўлиши керак эди.

Ваҳолонки, ўнг кучлар Вьентья... битимини, шунингдек миллий-...сиёсий коалицион кенгаш қабул ...илган 18 моддадан иборат про...граммани турли важлар билан ...айсалга солди. Улар мамлакат... орқага, ўзаро урушлар даври... қайтармоқчи бўлишди. Лаос... Ватанпарварлик фронти ...щқаридан қўллаб-қувватланаёт... реакция иғвогарликларга зар... бериб, Вьентьян битимини ба...риш учун қатъий кураш бош... юборди.

Шу йилнинг май ойида реак...ионерлар ҳарбий тўнтаришни ...лга оширмоқчи бўлдилар. Улар ... вақтлар америкалик ҳарбий ...лаҳатчилардан таълим олган ...нтьян армиясининг мадади ва ...амига умид боғлашди. Бироқ, ...начиларнинг режалари фош ...ди. Вьентьянда оммавий на...иш ва митинг бўлиб, улар... қатнашчилари реакционер...ни эгаллаб турган лавозимла...ан олиб ташлашни талаб қил...р. Бу талаб эса бажо кел...лди.

...инди—Хитойдаги бошқа халқ...инг — Камбоджа ва Жану... Вьетнамдаги халқларнинг ға... қозониши Лаосдаги вазият... ривожланишига катта таъ... ўтказди. Фактлар халқнинг ...қдирини ўзи белгилаш ҳу... ҳозирги вақтда Ҳинди—Хи...и сиёсий вазиятни белги...бераётганлигини кўрсатмоқда.

Май ойида юз берган воқеалар Вьентьян группаси назорати остида бўлган зонада демократлаштириш жараёнини тезлаштириб юборди. Вьентьян томони армиясидан ўнг унсурлар билан боғлик бўлган ҳарбий бошлиқлар четлаштирилди. Халқ оммасининг талаби билан Вьентьян зонаси барча вилоят марказларидаги реакцион амалдорлар эгаллаб турган лавозимларидан олиб ташланди. Ҳокимиятнинг янги органлари — халқ комитетлари тузила бошлади.

Лаос миллий бирлиги Муваққат ҳукуматининг Бош министри шаҳзода Суванна Фума ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида қуйидагиларни айтди: Ҳозир мамлакатда 18 моддадан иборат программани амалга ошириш учун қулай вазият вужудга келди. Ҳозирги вақтда Лаос ватанпарварлик фронти зонаси билан Вьентьян зонаси бир-биридан ажратиб турувчи чегара деярли тугатилди. Жойларда ҳокимият тепасига Муваққат ҳукумат ва коалицион кенгаш билан яқиндан ҳамкорлик қилишни истаган кишилар келди. Ниҳоят, кишилар бутун мамлакатда бир жойдан иккинчи жойга монесиз бораверади. Оилалар бирлашиш имконига эга бўлдилар. Бу эса — Лаос революциясининг катта муваффақиятидир.

...Ҳозир Лаоснинг осмони тинч. Мамлакат орадан кўп вақт ўтмай уруш жароҳатларини даволайди, ҳаёт яхшиланади ва Лаос чинакам бирлашган, гуллаб яшнаётган демократик давлат бўлиб қолади.

Вл. БУРБУЛИС.
Вьентьян—Москва.

(ТАСС).

Москвадаги халқаро кўргазмада

КИТОБЛАР ВОСИТАСИДА

СССР халқ хўжалиги ютуқлари выставкасида «Китоб тинчлик ва тараққиёт ишига хизмат қилсин» шиори остида халқаро кўргазма ишлаб турибди. Унда 23 мамлакатдан кўплаб босма асарлар намойиш этилмоқда. Санъатшунос О. Апухтин куйида кўргазмадаги Ўзбекистон ССР павильони ҳақидаги ўз таассуротларини ўртоқлашади.

— Бизнинг павильон халқ амалий санъати асарлари билан жуда нафис безатилгани учунми, дафъатан эътиборни тортади. Зокир Бокситхонов, Сандалим Косимов сингари ганч ва ёғоч ўймакорлигида донг таратган усталар..... китоб-нашрлик санъати билан уйғунлашиб, экспозицияларга ўзгача таровват бахш этган.

Кўргазмага республикамиз нашриётлари тақдим этган китоблар воситасида халқ хўжалиги ва маданиятининг барча соҳаларида совет ҳокимияти даврида ўзбек халқи эришган муваффақиятлар кенг ва атрофлича намойиш этилмоқда. Ўзбекистоннинг еттита нашриёти томонидан чоп этилган 200 дан ортиқ китоб тўртта бўлимга жойлаштирилган. Экспозицияга кўйилган китоблар асосан ... республикалараро кўргазмаларда мукофотлаган.

Кўргазманинг биринчи — Ленин китобларимиздан ... бўлимида ижтимоий-сиёсий адабиётлар билан танишиш мумкин. Бунда В. И. Лениннинг Ўзбек ва рус тилларида нашр этилган асарлари, шунингдек совет давлати асосчиси асарларининг тўла тўпламиси асосий ўринни эгаллайди.

Иккинчи бўлим республикамиз... қишлоқ хўжалиги, саноат, шаҳар қурилиши ҳамда кўрик ва бўз ерларни ўзлаштиришда эришилган ютуқларига, Ўзбекистон олимларининг ишларига оид китоблардан иборат. Классик адабиёт намояндаларининг асарлари билан ўзбек совет адабиётининг катта ва бу авлодига мансуб ёзувчилар асарлари ҳам шу ерда. Жумладан «Ҳаммаша халқ билан» деб аталган учинчи бўлимда жой олган. Тўртинчи бўлим санъат асарларидан иборат.

Кўргазмада Ўзбекистон рассомларининг энг яхши асарлари безакли китоблар, сиёсий плакатлар ва бошқа асарлар намойиш этилмоқда.

Суратда: кўргазманинг Ўзбекистон ССР павильонида.

Б. Трепетов фотоси.

КИЕВ ТОШКЕНТНИ ОЛҚИШЛАМОҚДА

Киев опера театрига кираверишда «Хуш келибсиз!» деган сўзлар ёзиб қўйилган. А. Навоий номли Ўзбекистон давлат академик катта опера ва балет театрининг коллективи уч ҳафтадан кўпроқ вақт мобайнида мана шу ерда ўз маҳоратини намойиш қилмоқда. Тошкентлик артистлар бу ердаги санъат даргоҳида меҳмонлар томонидан меҳр-муҳаббат билан кутиб олинди, улар Украинадаги дастлабки спектаклларни шу ерда кўрсатди. Кардош республика вакилларининг иш куни эрта саҳарлаб бошланиб, кеч оқшомгача тугайди. Репетиция кетидан спектакллар қўйилади. Томошабинлар спектакллардан зўр мароқ билан қўрмоқдалар.

Машҳур хонандалар, балет солистлари билан танишиб олган киевликлар ёш ижрочилар дастлабки ... ҳам шоҳидлари бўлишмоқда. Гастроль ногида бир қанча муваффақиятли дебютлар бўлиб ўтди. Москва консерваториясини битириб чиққан К. Мухитдинов, Тошкент хореография билим юртида тарбияланган О. Холмикова ўз маҳоратларини муваффақиятли намойиш этдилар. Томошабинлар «Чио-Чио-Сан» ва «Аида» спектаклларидаги дуэтлик ва кордовалик кечалари деб атадилар. Бу спектаклларда мамлакатдаги турли опера театрларининг артистлари катнашдилар. Пуччини операсида Пинкертон партиясини ўзбекистонлик ҳамкасблари билан бирга Озарбайжон ССР халқ артисти Л. Имонов, Верднинг операсида қўшиқчилардан А. Ребова, Г. Ханеданьян, О. Кучликова, В. Гринченко, А. Лешкин билан биргаликда Амонасро ролини Куйбышев опера театрининг солисти А. Пономаренко ижро этиб, маҳоратларини намойиш қилдилар. Ўзбек хотин-қизлари орасидан етишиб чиққан биринчи балериналардан бири, М. Туйчиева, Д. Абдураҳмонова билан бўлган учрашув санъат мухлисларида зўр шодлик бахш этди.

Киев опера залини лиқ тўлдирган томошабинлар тошкентликларни доимо табрикладъ, қарсак чалиб, уларга гуллар тақдим этиб турдилар. Украина пойтахтидаги энг йирик заводлардан бири — «Ленинская кузница» ишчилари Тошкентлик артистларни дўстона олқишладилар. Давъ ва денгиз кемалари «шлаб чиқарадиган бу коллективнинг кизил бурчагида тошкентлик артистлар концерт беришди. Ўзбек санъатининг мастерлари «киевлик кемасозлар кузурида ўз маҳоратларини намойиш қилишди.

Меҳмонларга заводнинг Фахрий ёрлиғи, эсдалик совғаси — ... «Кемасозлар» асари топширилди. Ўзбек санъаткорлари коллективнинг халқ музейини зўр мароқ билан кўздан кечирдилар.

Л. КОРОБЧАК,
РАТАУ—ЎзТАГ мухбири.
Киев шаҳри.

ПЎЛКАН ШОИР ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ДОСТОНЛАР ХАЗИНАБОНИ

Муҳаммадқул Жомрот ўғли Пўлкан сийрак учрайдиган, кувваи-ҳофизаси беҳисоб зўр, ўз талантининг кучига ишонган чинакам бадиҳагўй халқ шоиғи эди. Шундай бўлмаганда мутлақо саводсиз бу шоир ҳар бири минг-минглаб байт чамадан ва насрдан ташкил топган етмишдан ортиқ анъанавий достонни ёдда сақламаган, бу фақат эса совет ва кейин фольклорист-олимлар — академик В. М. Жирмунский, профессор Ҳоди Зариф, М. Афзалов, М. Саидов, инглиз олими Н. К. Човдхен ва бошқалар томонидан тан олинмаган бўлур эди.

Муҳаммадқул Жомрот ўғли Пўлкан 1874 йилда ҳозирги Самарқанд области, Хатирчи районининг Оқтибозорда кишлоқ советига қарашли Котогон кишлоғида, камбағал деҳқон оиласида дунёга келди. Ота-онадан жуда эрта етим қолган Муҳаммадқул ёшлигидаёқ оғир меҳнат қилиб кун кечиради: бойлар эшигида чўпон, чорвакор ... юмушларини бажаради. Аммо, у қанчалик оғир ва фожиали ҳаёт кечирмасин, бу шоир ҳар бир минг-минглаб байт ... Чунки, Пўлканнинг бўлажак шоир эканлигини ... кабиблар таъсирида хушидан ... Котогон кишлоғида ... достончилик ... мактабининг ... бахшиси ... XVIII-XIX асрларда ... ўзига хос мактабга айланиб, ... бахшилари ... бахшилик санъатининг ... Котогон кишлоғи ... билан достончиликнинг хаммаси ... ўзига хос ...

Котогон кишлоғи ҳам бундан истисно эмас эди. Танилган халқ шоирлари, бахшилари вакти-вакти билан Котогонга келиб, ... марокаларда катнашар, достонларни кўйлаб, ўзига хос достончилик мушоираларини ўтказиб турар эдилар. Бу ҳол ўта зийрак, ... Муҳаммадкул ... билан ... Натижада унда ... домбира чертиш, эшитиб эсда колдирган терма ва достонлардан парчалар кўйлашга ҳавас уйғонади.

Ўзбек достончилигига хос хусусиятлардан бири устоз ва шогирдлик анъанасининг қадимдан кучли бўлишлигидир. Дарҳақиқат, эл оғзига тушган чечан бахшилар достон кўйлашда ҳаваси бўлган ёшларни ўз ёнларига олиб, уларга мураббийлик қилганлар. Ўнлаб достончилар етказган халқ шоирлари кўп бўлган.

Муҳаммадқул достончилик санъатига қизиқиш, истеъдод ва меҳнатсеварлиги кўрган Кўргон достончилик мактабининг йирик вакилларидан бири Жассоқ шоир уни ўзига ўн тўртинчи шогирд қилиб олди. Муҳаммад Жассоқ шоир тарбиясида йигирма ёшидаёқ достончилик анъанасига тўла эга бўлди. Булар унинг ... хусусий ... Муракиб бўлган санъат асари — халқ достонини ёдлаш ва ижро этиш ... аммо бағоят шарафли санъатга кўл урган Пўлкан устозидан ўрганган достонлари билан кифояланиб қолмади, балки ўзи ҳам мисли ... ижодий изланиш ... билан ... Чорвадор ва деҳқонлар ҳаётини куйлади. Уларнинг меҳнати, оғир турмуш шароитини термаларда ифодалади.

Пўлкан шоирнинг Улуғ Октябрь социалистик революциясидан олдинги репертуари ниҳоятда бой бўлиб, шоир «Гўр ўғлининг туғилиши», «Зайдиной», «Райҳон араб», «Юнус пари», «Мискол пари», «Гулнор пари», «Темирхон подшо», «Авазхон», «Хасанхон», «Кунтуғмиш», «Алпомиш», «Зулфизар», «Рустам», «Эрназархон», «Кироатхон», «Бердиёр оталиқ», «Хилирам элбеги», «Замонбек», «Кунтуғмиш», «Кирмон», «Кўрвули» ... каби ... ва ... достонлари билан ... ижро ...

... Октябрь ... Пўлкан шоир ... Улуғ ... шоир ... Пўлкан шоир ... янгича ... билан ...

Пўлкан шоир репертуарининг кўзга ташланиб турадиган хусусиятларидан бири унинг замонавий ... Шоир Октябрь инқилобидан ... совет воқелигини, хусусан совет воқелигини, ундаги буюк ўзгаришларни янги асарларга мавзу қилиб олди. Бахшининг индивидуал ижоди ҳақида сўз борганда, дастлаб «Мардикор» достонини тилга олишга тўғри келади. Чунки бу достон ҳажм жиҳатдан шоирнинг анъанавий достонлари билан беллаша олмасада, ХХ аср бошларида ижтимоий ҳаётда рўй берган муҳим тарихий воқеаларни умумлаштириши, 1916 йил ... Октябрь ва Ленин мавзуларини ёритишга ... каби хусусиятлари билан ажралиб туради. Мардикорлик меҳнаткаш бошига тушган оғир қисмат ... нафратли ... ва ... ҳалокатли эксплуататорларга нафрати, халқлар дўстлиги ...

«Мардикор» достонида шоир В. И. Лениннинг меҳнаткаш халқнинг буюк ҳомийси эканлигини, унинг озодлиги ва бахт-саодати йўлида бутун ҳаётини бағишлаган йўлбошчилигини, гарчи эпизодик лавҳаларда бўлса-да, ҳаққоний тасвирлашга интилади.

Шуни айтиш керакки, Пўлкан шоирни мамлакат ва халқ ҳаётида рўй берган ўзгаришлар алоҳида илҳомлантирарди. Ўзбекистон кишлоқларида ... 20-30 йиллардаги синфий курашлар ... коллективлаштириш ва ... «Ҳасан батрак», «Хотин-кизлар озодлиги ҳақида», «Комсомол» ... «Ойтўти» ... достонларида ... социалистик мамлакат — Советлар ... Сўнгги ... йилларда ... Совет ... армияси ... ўсган ... «Гўрўғли» ... «Хасан батрак» достони ... гарчи ... жанговар ...

... «Хасан батрак», Мамараҳим фирқа ... Пўлкан шоирнинг ... Шахзодалар ... ҳаётини куйлади ...

... Пўлкан шоирнинг замонавий асарлари учун, уларнинг катта-кичиклиги ва ... хусусиятларидан ... халқ ...

Пўлкан шоирнинг қалби мамлакатимизга немис-фашист босқинчилари бостириб кирган, халқимиз ўз озодлиги ва мустақиллиги учун ҳаёт-мамот жангига кўтарилган бир пайтда — 1941 йилда уришдан тўхтади. Аммо, шоирнинг қаҳрамонлик достонлари ва уларда айтилган «Тирик одамнинг эли душман олдида ... «Кизил аскар мардлик била ... ёв юраги қалтирайди, кишидан ... жасоратлари ... баландроқ жаранглади. Унинг «Гўрўғлининг туғилиши» достони эса Қизил жангчилар ... ... куйлаган ...

Муҳаммадкул Жомрот ўғли Пўлкан улкан адабий мерос қолдирди. Ўтмишда ҳеч бир халқ бахшисига насиб бўлмаган ... Шоир Пўлкан ... Ўзбекистон ССР ... халқ достончиси ... Унинг 20 дан ортиқ асари нашр этилди. Мактаблар, кўчалар, кутубхоналар шоир номига қўйилди.

Ажойиб достончи шоир Пўлкан ўзи севиб куйлаган умрбокий достонлари каби халқимиз қалбида ҳамиша яшайди.

Малик МУРОДОВ,
филология фанлари кандидати.

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

ЎЗБЕКИСТОН БЎЙЛАБ

ҲУНАРЛИ БЎЛИШДИ

САМАРҚАНД. Область касаба союз курсларида «нономехаником»ларни чиқариш маросими бўлди. Бу ерда юқори синф ўқувчиларидан 29 кишиси ёзги каникул вақтида шу касбни эгаллади. Улар мактабларда, кишлоқ клубларида ва дала шийпонларида фильмлар кўрсатиш ҳуқуқини берадиган гувоҳномалар олишди.

БЎЛАЖАК МЕХАНИЗАТОРЛАР

ТЕРМИЗ. Термиз районида ёш механизаторлар тайёрловчи яна 16 та курс бартоп этилди. Уларда 650 йигит-киз ўқимоқда. Мамлакат машғулотлар гаражда ва далаларда ўтказилмоқда. Бу чорса билимларни ... ҳайдаш техникасини ... юқори ... давом этаётган ... сут ... Пулкан шоир ... ўрганишади ... Курс тингловчилари билан тажрибали муаллимлар ва инженерлардан Омон Бердиев, Кодир Каримов, Сафар Бердиевлар шуғулланишмоқда.

СТУДЕНТЛАР ЁРДАМИ

ТОШКЕНТ. Ўрта Чирчиқ районидаги тажрибабазасида ... кишлоқ хўжалигини механизацияшаш инженерлари институтининг 400 студенти практикадан ўтмоқда. Улар практика чоғида оталикдаги бошка мактабни ремонт қилиб бердилар, ўнга спорт майдони қурдилар, шу мактаблари ... механизаторлар тайёрладилар.

ЁДГОРЛИК ОЛДИДА

ЯНГИЙЎРҒОН. Наманган области К. Маркс номли колхозида 8 та энг яхши ёш чорвадорга ... бўлган ... ёдгорлиги пойида ... Район ветеранлари, социалистик меҳнат қаҳрамонлари, айни комсомол комитетининг ... ва ... ёшларни ... табрикладилар.

Ўзимиздан катталарга ... бўлиш учун ... дедилар ... Олимова ... Колхоз ... Пленумининг XXV съездининг ... меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олиш мажбуриятини олдилар.

КИЧКИНТОЙЛАР МАМНУН

ТУРАҚЎРҒОН. «Шарқ Юлдузи» колхозида 50 ўринли боғча-яслининг янги биноси ... Колхоз маблағлари ҳисобидан қурилди. Наманган областида тўқиманин беш йиллик мобайнида 13650 ўринли 104 та мактабгача болалар муассасалари барпо этилди.
(ЎзТАГ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 13.10 — ТОШКЕНТ. 13.15 МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 18.20 — Мультфильмлар. 18.35 — «Ахборот». 18.50 — Севинг замондошинг. 19.15 — Партия маорифи ва иқтисодий таълим шоҳобчаларида янги ўқув йили олдидан. 19.45 — Телефильм. 20.45 — «Ахборот». 21.05 — Бўстон. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Ўзбекистон чорадори». 23.00 — Концерт. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — МОСКВА. Семург (бадиий фильм). 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Салом, мактаб. 19.30 — Фильм-концерт. 19.45 — «Сиҳат-саломатлик». 20.15 — Телефильм. 20.45 — Кўча тасодифларга тўла (бадиий фильм). 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 — Концерт. 24.00 — Спорт кўрсатув. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.05 — Алибобо ва қирқ қароқчи (кинофильм). 20.35 — Тошкент ва тошкентликлар. 21.15 — Тошкент янгиликлари. 21.30 — Василий Тёркин (телеспектакль).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29, 30, 31/VIII да Кўрмайин босдим тиканни.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Очиқлинка қарши манкорлик (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номидаги (кундуз ва кечқурун).

Вьюнсту — Инчу-Чун ўғли — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОЗОГИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Эй, бахтли инсон! — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Салом, артист! — «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Филлар — менинг дўстларим — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Эй, бахтли инсон! — «ХИВА», Учинчи ... — «ФЕСТИВАЛЬ».

ЎЗБЕКИСТОН САНИТАРИЯ-ГИГИЕНА ВА КАСБ КАСАЛЛИКЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

бўлим мудирлари: меҳнат гигиенаси, илмий-ташкилий методика бўлими (фан доктори ёки кандидати);

лаборатория мудирлари: санитария бактериологияси, гигиена ва пестицидлар токсикологияси, радиология (фан доктори, ёки кандидати);

лаборатория катта илмий ходимлари: ташқи муҳитда пестицидларни қайта ... гигиенаси, микроклимат ва турар жой гигиенаси, ахолининг овқатланишини ўрганиш, гигиена ва пестицидлар токсикологияси, кишлоқ гигиенаси, аэрология, радиобиохимия (фан кандидати);

лаборатория кичик илмий ходимлари: тупроқ ва сув гигиенаси (2 ўрин), ташқи муҳитда пестицидлар циркуляциясини ўрганиш (3), микроклимат ва турар жой гигиенаси, ... овқатланишини ўрганиш, ... гигиенаси ва ...

КОНКУРС МУДДАТИ — 20 СЕНТЯБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-56, Циолковский кўчаси, 325-уй.

Н. А. СЕМАШКО НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ КУРОРТОЛОГИЯ ВА ФИЗИОТЕРАПИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ 1975—76 ўқув йили учун КУРОРТОЛОГИЯ ВА ФИЗИОТЕРАПИЯ БЎЙИЧА КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА қуйидаги мутахассисликлар бўйича

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТЕРАПИЯ, АСАБ КАСАЛЛИКЛАРИ.

Конкурсда қатнашиш истагини билдирганлар институт директори номига ёзилган ариза, кадрлар ҳисоби варақаси, ... таржимаи ҳол, кадрларни ҳисобга олиш варақаси, характеристика, диплом нусхаси, 2 дона фотосурат.

КОНКУРС МУДДАТИ — 27 СЕНТЯБРГАЧА.

Институт адреси: 700000, Тошкент шаҳар, ГСП, Хуршид кўчаси, 13-уй.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

француз тили лексикаси (фан кандидати) кафедрасининг мудири

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 19 СЕНТЯБРГАЧА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент — 115, Мукимий кўчаси, 104-уй, кадрлар бўлими.

спорт

ЧЕМПИОН ОЛДИНДА

МИЛАН. Шахмат гроссмейстерларининг халқаро турнири давом этмоқда. Олтинчи турда С. Глигорич билан ўйнаб, оқ доналар сурган жаҳон чемпиони А. Карпов 50-юришдан кейин ғалаба козонди. Чемпион олти имконниятдан 4,5 очко йиғиб, пешқадам бўлиб олди. У. Браун 4 очко билан иккинчи, 3,5 очко тўплаган Л. Портиш эса учинчи ўринни эгаллаб турибди.

ЗАБТКОРЛАР ЧЎҚҚИДА

ТОШКЕНТ. Республикамиз альпинистларидан бир гуруҳи Помир тоғининг юксакдаги чўққиларидан ҳисобланган Евгений Корженевский чўққисига кўтарилди. 7105 метр баландликни ... ўзбекистонлик альпинистлар ... ва ... забткорларидан спорт ...

мастери Людмила Бўрцева билан ... мастерлиги ... Рахила Гали... ҳам бор.

ФАХРЛИ ЎРИН

БРЮССЕЛЬ. Ҳаваскор велосипедчилар жаҳон чемпионатининг ... пойгасида совет спортчилари Марра... 3,5 секунд ... кумуш медаль ... Бельгиянинг Метте шахри... 100 километрга ... пойгада польшалик велосипедчи... ўринни ЧССР командаси олди.

ДУРАНГ ВА МАҒЛУБИЯТ

ЖАКАРТА. Мамлакат чемпионат... Днепр командаси футболчилари ... Индонезияда ўртоқлик учрашувла... ўтказишди. Жумладан мамлакат ... командаси билан бўлган учрашув ... дарвозаларига ... Португалиянинг «Бенфика» ... «Росгарио» клуби билан ўтказил... учрашувларда 1:1 ва 1:2 ҳисоби... ... қилинди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбе... Верховного Совета и ... Министров Узбекской ...

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 01737.

Б. — 203.